Ժ· ՏԱՐԻ 2785 | ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 10 ՄԱՐԵՐԻ 1385 | 17 ՄԱՅԻՍ 1893 | 13 ԶԻԼԳԱՏԷ 1310 | ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	ղրուշ	150
»	»	Վեցամսեայ	75
»	»	Եռամսեայ	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
»	»	Վեցամսեայ	28
Ընծր բուղթի վրայ		Տարեկան Օսմ. ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի			50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 17/29 ՄԱՅԻՍ 1893

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՀԱՅ ԱՂԻՒՍԱԳՈՐԾՔ

Հայ բեռնակիրներուն վիճակին վրայ շատ անգամ գրուած է։ Բայց ինչո՞ւ համար չգրուիր հայ աղիւսագործներուն վրայ։ Աղիւսագործները Կ. Պոլսոյ մէջ սակաւ չեն թուով, և իրենց ապրած կեանքն ո՛չ նուազ չահեկան է։ Աղիւսագործներուն վրայ չգրուիլը մէկ պատճառի միայն կրնայ վերագրուիլ.—Աչքէ հեռի, սրտէ հեռի։ Հայ բեռնակիրը կրնանք տեսնել ո՛չ միայն Պոլսոյ և Ղալաթիոյ մաքսատուներուն մէջ, այլ եւ մայրաքաղաքիս ամեն կողմը, մինչ աղիւսագործները տեսնելու համար իրենց տեղը պէտք է երթանք, Ոսկեղջիւրի ներսերը, Խասգիւղի առջեւ ու Քեաաթհանէի կողմը։ Բայց աղիւսագործներն ուշադրութեան արժանի են ո՛չ միայն իրենց վարած կեանքով, այլ և իրենց բանած արհեստով, որ վերջապէս աւելի հանրօգուտ և շինիչ զբաղում մ'է քան ինչ որ բեռնակիրները կ'ընեն կամ կրնան ընել։ Երբ քարափները շինուին, երբ ջաւիվերներն հարթուին, պողոտաներն ու ճամբաներն ամբողջանան, պիտի դիւրանայ բեռներու փոխադրումը հասարակ սայլերով, ինչպէս կ'ըլլայ ուրիշ եւրոպեան քաղաքներու մէջ, և համեմատապէս բեռնակրական աշխատանքը պիտի պակսի։ Ընդհակառակն, աղիւսարանք տարուէ տարի կարեւորութիւն կը ստանան ու պիտի ստանան Պոլսոյ մէջ. զի այս արդէն ընդարձակ և ընդարձակուելու տրամադիր մայրաքաղաք հետզհետէ ի նորոյ կը շինուի, ու քարուկիր կը շինուի, և ուր քարահանք չկայ, ինչպէս չկայ Պոլսոյ շրջակայքն, հոն բնական պէտք մ'է աղիւսի առաւելագոյն գործածումը քարուկիր շէնքի մէջ։

* *

Այս երկու իրողութիւնք, Կ. Պոլսոյ մօտերը քարահանք չգտնուիլն, և այս մեծ մայրաքաղաքին հետզհետէ քարուկիր վերաշինութիւնը, կը ցուցնեն թէ աղիւսագործութիւնն ապագայ ունեցող գործ մ'է Կ. Պոլսոյ մէջ։ Խնդրելին այն պիտի ըլլար միայն որ տեղացիք բաւական ճարտարութիւն ցուցնէին՝ դուրսէն և մանաւանդ Եւրոպայէն բերուած աղիւսներուն դէմ մրցելու։ Ժամանակ մը շատ կու գար, Մալթայէ և Մարսիլիայէ։ Հիմա գոհացուցիչ է հաստատել որ տեղական ճարտարութիւնն յաջողապէս կը մրցի, և Եւրոպայէն բերուածն աննշան բան մ'է, բաղդատմամբ շինութեանց։ Տեղական գործարանք տարուէ տարի կ'աւելցնեն իրենց արտադրութիւն, զոր քանի մը տարի առաջ 30—35 միլիոն աղիւս կը կը հաշուէին, մինչ այժմ կ'ըսուի թէ 50 և 60 միլիոնի մէջ է։ Պէօյիւքտէրէի և Ֆէրիգիւղի կողմն ալ աղիւս կը շինեն. բայց կամ տեսակի լաւութեան և կամ գործոց ընդարձակութեան կողմէ, Ոսկեղջիւրի գործարանք, մանաւանդ Գարա-Աղաճի կողմը, զանոնք կը գերազանցեն։

Մեր Պոլսոյ ընթերցողք հարկաւ գիտեն աղիւսին ինչպէս շինուիլը։ Գաւառացի ընթերցողաց մէջ կան սակայն որք իրենց բովանդակ կեանքին մէջ աղիւս չեն տեսած, բայց եթէ այն զոր Փարաւոնին օրէն ի վեր կը գործածեն նախնական ժողովուրդք.— այն աղիւսը զոր շինելու համար պէտք եղած յարդն անխիղճ մարդը կը զլանայ եղեր իւր խրայէլացի բանուորներուն։ Հոս յարդը գործ չունի, և արեւը միայն չի բաւեր եփելու։ Գետակներն որոց ջուրը կ'ընդունին Ոսկեղջիւրի երկու թեւերը, Քեաաթհանէ և Ջիլիֆթար, իրենց հետ կը բերեն նուրբ կաւ մը, կամ կաւախառն աւազ, զոր Ոսկեղջիւրի ոչ այնքան խորունկ մասերէն հանելով, աղիւսագործք պահ մը կը հանգչեցնեն աւազանաձեւ մասնաւոր տեղեր (չուքուր), և ժամանակ մը ետքն, երբ ըստ կարեւոյն սակուած է, կը կտրեն երկայն քառակուսի ձեւով, արեւու տակ կը չորցունեն, յետոյ տեսակ մը փուռի մէջ կ'եփեն։ Աղէւսին այս հասարակ տեսակէն զատ, կայ մեքենայով պընդացուած աւելի ամուր տեսակն, և յետոյ՝ կայ ծակ աղիւսն, այնպէս որ հազար հատն 100—115 ղրուշէն մինչեւ 140—150 ղրուշ կը ծախուի։ Կաւն որքան թանձր խաւ մը կազմած ըլլայ Ոսկեղջիւրի յատակն, այնքան մաքուր և ուժով կ'ըլլայ աղիւսն։ Հետեւապէս, գարնան առաջին անգամ եփուած աղիւսք լաւագոյն կ'ըլլան։ Այս է նաեւ պատճառն որ հին ժամանակներն այս եզերաց վրայ շինուած աղիւսին հողն աւելի «ճիղոտ» և տոկուն էր, քանի որ շատ գործարանք չկային, ու կաւը կը դիզուէր ծովուն յատակն։ Այսու կը բացատրուի քարանման կարծրութիւնն այն աղիւսներու որք գործածուած են Պոլսոյ պարիսպներուն ու բերդերուն շինութեան։ Այս է, վերջապէս, պատճառն որ հին պէյլէ+ կոչուած բարակ աղիւսներն այնքան դիմացկուն են։

Արդ, կաւն Ոսկեղջիւրէն հանողներն սրոց չամուրճի կ'ըսուի, զանոնք աշխատ կոչուած աւազանին մէջ լեցնողները, կտրողներն ու չարողներն, (+եփեչի, քալըպճը, տիւզճը) և փուռը վառող քէհեան և իւր եան քէհեան և եանաշման, եփած աղիւսը դիզողներն և յետոյ պէտք եղած նաւամատոյցներ փոխադրող համալները ամենքն ալ գաւառացիք են։ Քանի մը հազար հոգիք այս գործին կ'աշխատին, և կէսէն աւելին Հայ են։ Աղիւսարանի տէրերէն մին Հրեայ է, մի քանին Մահմէտական, մեծագոյն մասն Հայք են, Մշեցի, Վանեցի, Քարբերդցի և Կեսարացի։ Ցոյնք եւս այս գործը կ'ընեն, բայց ոչ այնքան ի Կ. Պոլիս, որքան Միւրէֆթէի և Մալթէփէի կողմերն։ Բայց կրնանք ըսել թէ աղիւսագործ ճարտարութեան մէջ մեծագոյն բաժինն իվաղուց անտի մերիններուն վիճակած է։ Ուրիշ առթիւ մը կրնանք աւելի մանրամասնել, հանդերձ վիճակագրական տեղեկութեամբք։

* *

Այս օրուան համար մեր ըսելիքը սա էր թէ այս տարի սովորականէն աւելի ուշ սկսաւ աղիւսարանաց գործունէութիւնն, որ սովորաբար Զատկին կամ Խտրեւլէզին կը սկսէր, տեւելով մինչեւ Գասըմ, առ առաւելն։ Երկու կամ երեք տարի առաջ, աղիւսարանաց տէրերն որոշեցին՝ գինները վեր բռնելու համար՝ իրարու դէմ մրցում չընել, և արտադրութիւնը սահմանափակել հրապարակի պէտքերուն։ Ասոր համար ուշ կը սկսէին և կանուխ կը վերջացնէին աղիւս թրծելու եղանակն։ Այս տարի այն համաձայնութիւն գոյութիւն չունի, բայց այս տարի ալ ուրիշ բան կայ։ Նախ, անձրեւները կան, և յետոյ՝ չամուրճիներն։ Անձրեւը թող չի տար աղիւսարանաց դաշտին վրայ փռուած աղիւսներուն չորնալուն, ընդհակառակն կ'աւրէ զանոնք։ Չամուրճին ալ եթէ կաւ չհասցնէ, քէհեան ի՞նչ պիտի թրծէ փուռին մէջ։ Արդ, չամուրճին իւր բեռնակիր եղբօրմէն աւելի բարեբախտ չէ։ Իւր գործ անորմէն աւելի դժնդակ է։ Երեւակայեցէք որ ցուրտ խոնաւ գիշերներ, կամ ամառը կիզիչ արեւուն տակ, պարտի բաց ծովուն մէջ կենալ, և երկար ձողով մը ծովուն յատակէն ցեխը վեր հանել, մինչեւ կէս մէջքը մերկ, կուրծքն ու բազուկները բաց, և լեցնել իւր ահագին մակոյկին մէջ, յորում մինչեւ սրունքները ջրալից ցեխի մէջ թաթախեալ պարտի մնալ օրուան մեծագոյն մասն։ Օրականն սովորաբար 17 ղրշ. է, բայց այս գինը լաւագոյն գործարանք կու տան։ Միւսներուն տուածն սովորաբար կ'իջնէ մինչեւ 13—14 ղրուշ։ Այս ալ տարւոյն կէսը կայ կէսը չկայ, տուրեւառին շատութեան համեմատ աւելնալով կամ պակսելով տարուէ տարի։ Հետեւապէս, այն մի քանի աղիւսարանք որք ձմեռուընէ հաւաքեալ ցեխ ունէին, կրցան իրենց փուռերը վառել այս օրերս. միւսները կը սպասեն գործը կարգադրելու, որպէս զի կաւ ունենան, և կարենան արտադրութիւնն յառաջ տանիլ։ Քանի որ աղիւսարանի տէրերն ընդհանրապէս շահաւոր գործեր կ'ընեն, դժուարութիւն չպիտի քաշէին գոհացուցիչ ինք մը տալ. զի մինչեւ իսկ եթէ Չամուրճիներն օրական 20ը չունենան, գարձեալ միօրինակ 17—18 ղրուշը բան մ'է։

Եւ գիտէ՞ք ո՛վ կը շահի փուռերուն այս տարի ուշ վառելէն, և ո՛վ է որ հաճոյք կը զգայ մուխի և ծուխի այն յաւիտենական հնոցներուն անգործ մնալէն։ — Չէ թէ Միւրէֆթէի կամ Մարսիլիոյ գործարանատէրն, այլ... Խասգիւղցին, Էյուպցին ու զուարճասէրն որ Մայիս կ'ընէ ի Քեաաթհանէ. զի որպէս ամեն գործարանաց մերձաւորութիւնը, նա՛ մանաւանդ այս աղիւսարանաց մերձաւորութիւնը նեղացուցիչ է Խասգիւղի և Էյուպի բնակչաց մէկ մեծ մասին համար, և թուրք թերթերն ալ գրած են թէ Էյուպցիք անցեալները խնդրագիր մատուցին ուր որ անկ է, առաջարկելով որ աղիւսարանք այլուր տեղափոխուին։ Որչափ ալ ճիշտ ըլլայ կը թուի։ Այն է պատճառն որ անտարբեր կը դիտեն Լոնտոնի, ի Մէչլըրի և անտի ի Նիւ Եորք անգլիասարտոն հասարակութիւնները ցնցող աղետներ:

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ. — Նիւ Եորքէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ Archer and Pancoast Manufacturing C[o] մարդագործական ընկերութեան վճարմանց դադարումն 770,000 տոլար պարտքով։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Նոր Նախարարութեան. — Պ. Ճոլիթթիի նախարարութիւնն, ինչպէս յայտնի է, վերակազմուեցաւ նոր դատական նախարարի մը անուանումով յանձին Պ. Եօլայի և ելմտական նախարարի թափուր պաշտօնին յանձնուելովն առ Պ. Կալլիարտօ, երկուքն ալ անդամք Երեսփոխանականաց։ Առաջինն 73 տարեկան է, հմուտ օրէնսգէտ, նախագահ վճռաբեկ ատենին, ծերակոյտ դէպի միացեալ քաղաքական ասպարէզէն, և միայն 1874ին քիչ մը ժամանակ մասնակցած Խորհրդարանի աշխատութեանց, իբրեւ ընդհանուր քարտուղար Մինկեթթիի դահլիճին մէջ։ Ուղղամիտ, խստապահանջ մարդ մ'է սա, որ թէպէտ իտալական դրամատանց գործին մէջ մեղսակից գտնուող քաղաքական մարդոց դատին առթիւ բաւական վտանգաւոր գործ մը պիտի ունենայ իւր առջեւ, բայց կը հաւատան թէ արդարութենէ և օրէնքէ դուրս ուրիշ բանի չպիտի նայի։ — Իսկ Պ. Կալլիարտօ պարկեշտ և համարձակախօս մարդ մ'է Լիկուրիայի, որ իւր երեսփոխանութեան մէջ անհատական ուսումներով պատրաստուած է։ Այն հազար հոգիէն մէկն է որք Կարիպալտիի հետ ծանօթ արշաւանքն ըրին ի Սիկիլիա, ուր Նաբոլիի թագաւորին գնդապետներէն մին զՊ. Կալլիարտօ սուրով այնպէս վիրաւորեց որ ցարդ անշնջելի չէ բոլորովին։ 20 տարիէ ի վեր երեսփոխան է. 53 տարեկան։ 1892ին խորհրդական եղաւ ելմտից նախարարութեան։

«ՆԻՒ ԵՈՐՔ ՀԷՐԸԼՏ» ԼՐԱԳԻՐԸ
ԻՒՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐԸ ԵՒ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԸ ՎԱՐՁԱՏՐԵԼԸ

Նիւ Եորք Հէրըլտ ամերիկեան մեծագոյն թերթն իւր թէ, Լոնտոնի և թէ Փարիզի կրկին տպագրութեանց մէջ կը հերքէ Ռիւթէրի գործակալութեան այն լուրը (զոր Արեւելքի մէջ հաղորդեցինք) թէ Նիւ Եորք Հէրըլտ իւր տիրոջ Պ. Կորտոն Պէնէթ կողմէ 400,000 անգլ. ոսկւոյ փոխարէն բաժանորդական ընկերութեան մը թողուեր է։ «Մեր թերթին գինն, եթէ ծախել ուզենք, կ'ըսէ, չորս միլիոն անգլ. ոսկիէն աւելի է, և այս գինը վճարող ընկերութիւն մը դիւրաւ կրնայ 100ին 6 շահ ձեռք բերել։ Աւելի շահ կը բերէ, եթէ քիչ մը զեղչէ այն գլխաւոր խմբագրաց թոշակն ու բոլ ամեն մէկը տարին չորս հազար անգլ. ոսկի կ'ընդունի, և ուրիշ խմբագրեր կ'ընդունին 3,000 և 2,000 ական ոսկի և ուրիշ շատեր՝ տարին 1,000 ական ոսկի, զեղչումներ որք անշուշտ կ'ըլլան եթէ Նիւ Եորք Հէրըլտ պարզապէս առեւտրական ձեռնարկ մը նկատուի։ Ոչ, չծախեցինք Նիւ Եորք Հէրըլտն, այլ տէրը, Կորտոն Պէնէթ, այս

ԽԱՌՆԱՐԱՆՔ

ՋԱՐՆ հրաման տուաւ որ երկու նոր զրահաւորներ շինուին Սեւ Ծովու նաւատորմին համար։

— Զարն հրամայեց նաեւ որ իրեն համար նոր պալատ մը շինուի Կրոստանոյի նահանգին մէջ ի Պէլիցքայա Բուշգա, մեծ անտառի մը մէջտեղ, որ առանձնական հանգիստ կեանք մը պիտի կրնայ վարել կայսերական գերդաստանն, ամենամաքուր օդ մը վայելելով, և Ն. Կ. Վեհափառութիւն ալ որոն մեծ դիւրութիւն պիտի ունենայ։ Պալատը կարելի եղածին չափ ընդարձակ պիտի ըլլայ, կայսերական գերդաստանն եւ բովանդակ հետեւորդ դասերը պարունակելու և լաւ տեղաւորելու համար։ Երեք միլիոն ծախք որոշուած է։

ՊԻԶՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆ, գաղութական 800 տայքերն իւր ներկայութեան ընդունելով, ինչպէս շաբաթ օր ծանուցինք, հետեւեալ խօսքերն արտասանեց, ի պատասխանի անոնց դատախարակին.

«Տղա՛յք, շնորհակալ եմ ձեզ և ձեր դաստիարակներուն, բարեկամական ողջոյնին համար զոր կը բերէք ինծ իբրեւ բարի գրացիներ։ Ամենուց համար ալ կը մաղթեմ որ եթէ Աստուած ձեզ շնորհէ ինծ չափ երկար ապրիլ՝ կարենաք ինծ պէս յետադարձ անկարկ մ'ուղղել ձեր կենաց դէպքերուն վրայ նոյնքան երախտագիտութեամբ։ Դուք մանչեր և աղջիկներ էք. ձեզմէ շատեր, եթէ Աստուած կամենայ, օր մը հայր և մայր պիտի ըլլան։ Ձեզ համար եւս կը բարեմաղթեմ ինչ որ Աստուած տուած է ինծ, այն է՝ ձեր ընտանիքին մէջ ծանր կորուստներ չկրել, զաւակ չկորսնցնել, ընտանեբար երջանիկ ապրիլ։ Եթէ Աստուած ուրիշ կերպ տնօրինէ, պէտք է յուսեթամբ համակերպիլ և հանդուրժէք դժբախտութեան։

«Գալով ինծ, մէկ բան միայն պիտի ըսեմ ձեզ. պիտի աղաչեմ որ եթէ իմ տարիքիս հասնիք՝ յիշէք դէպ ի 1950 թուականը՝ թէ ես երախտագիտութիւն զգացած եմ ամեն բանի համար զոր կեանքը տուած է ինծ, երախտագիտութիւն նոյն իսկ հոգերու և աշխատանքներու համար։ Դուք ալ ինծ պէս ըսած էք Աստուածաշունչէն թէ «Երբ կեանքը բերկրալից եղած է, ուրիշ բան չէ եղած բայց եթէ հոգ և աշխատանք»։

«Աղէկ աշխատեցէք. աշխատութիւնը ձեզ պիտի օգնէ ամեն բան յաջողապէս ի գլուխ հանելու։ Աստուած ի՛նք մեր վրայ պարտ կը դնէ աշխատութիւնն։ Աղջիկներ և մանչեր, եթէ թէ աշխատութիւնը ձեզ ամենուդ բերէ օրհնեալ պտուղներ ձեր ծերութեան մէջ, և եթէ թէ 1950ին կամ 1970ին՝ կարենաք հաճութեամբ յիշել այս օրս։ Անգամ մ'եւս շնորհակալ եմ ձեզ։»

ՆՈՐ ԳԼՈՒԽ «ԵԼԻՑ» ԳԻՐՔԵՆ. — Անցեալ տարի 175,000 ռուսահպատակ Հրեայք Ռուսիայէն մեկնեցան և գացին Միացեալ-Նահանգներն, Հարաւային Ամերիկա, Անգլիա և այլուր։ Այս հաշուէ դուրս են այն Հրեայք որք օտարահպատակ ըլլալով արտաքսեցան Ռուսիայէն, որքան ալ երկար ժամանակէ հետէ հոն հաստատուած ըլլային։ Ներկայ տարւոյս մէջ, յունուարէն մինչեւ ապրիլ, 44,000 ռուսահպատակ Հրեայք մեկնեցան Ռուսիայէն, և մինչեւ առաջիկայ ձմեռ, մեկնողներուն թիւը պիտի հասնի 200,000ի։ Հիմա գրեթէ ամեն շաբթու շատ մը Հրեաներ Լիպաւէ (պալթիկեան դաւառ) շոգենաւ նստելով Հըլ (Անգլիա) կ'երթան, ուստից կը մեկնին դէպ ի Նոր Աշխարհ։

ՓԱՐԻԶԻ ՍԱԼՈՆԸ մասնակից չէ գտնուած այն տագնապին որ աւելի կամ նուազ կը յուզէ Լոնտոնի հրապարակն, իբրեւ հետեւանք աւստրալեան և մասամբ իբրեւ հելլենական ձախողութեանց։ Ճիշդը խօսելով, այսօր հաստատուած է թէ հելլենական տագնապն հետեւանք եղած էր աւստրալեան տագնապին։ Վերջին վայրկեանին, Ռոչիլտեան խմբակը դիտած է թէ Աւստրալիոյ անկանոնութեանց երկար շարքին առջեւ անխոհեմութիւն պիտի ըլլար նոր փոխառութիւն մը ի հրապարակ հանել Լոնտոնի հրապարակին վրայ, նոյն իսկ 3 ու կէս միլիոն անգլ. ոսկւոյ փոխառութիւն մը։ Հելլէնք Աւստրալիացւոց կրակին էրած են պարզապէս։ Բանակայի աճպահագործ խորտակումէն ի վեր Փարիզի հրապարակին վրայ տիրող մեղկական լռութիւնն ու անգործութիւնն այն օգուտն ունեցաւ որ արտաքին ձախողութեանց Ֆրանսա մասնակից չգտնուեցաւ, բայց մը չունենալով այն հեռաւոր երկրաց մէջ, մինչ Արժանթինին ոչ նուազ հեռաւոր ձեռնարկին ձախողութենէն նոյն իսկ ֆրանսական հրապարակը ցնցուած էր։ Անգլիացի և այլ օտար դրամատերք որք հնչուն դրամի պէտք կ'ունենան իրենց թուղթերը տնօրինելու համար պատրաստ կը գտնեն ֆրանսական ոսկիները անվճար դէպ։ — Անմի՞թ, ո՛չ բոլորովին. քանի մը յորմէ Փոնթուա Լուարիկ, Պզեւծի խմբակ և Բանաձեւ այն խօսք գումարները խորելին, անմիթար չի կրնար ըսուիլ։ Բայց Ֆրանսայի դրամական ուժն երիտասարդի մը կենսական ուժին կը նմանի։ Կարծատեւ չափազանցութիւններու կրնայ դիմադրել և ինքզինք նորէն շտկել, եթէ բաւական ժամանակ զգաստ մնալ ուխտէ։ Եւ այսպիսի ուխտ մը ֆրանսացի դրամատերք և գործիչք մը գնտակին պէս, և բարձրագոյն հրամանով կատարուելիք խուզարկութիւններուն հետեւանօք չէ՞ր մնացեր այն գործը, ինչ որ ալ ըլլայ, զոր Պ. տը Մարսէյ և Լիւս հոգ տարած էին գաղտնիքով և մթութեամբ շրջապատելու։ Արդարեւ ստոյգ էր որ եթէ

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (20)

ԼՈՒԻ ԺԱՔՕԼԻՕ

ԻԺՕՐԻ ՃԱՂԱՑՔԻՆ ՈՃԻՐԸ

Բ.

ԺԱՔ ԼՈՒԱՆ

Սպասաւորն հարցափորձուելով պատասխանեց թէ ամենեւին չէր յիշեր Պ. տը Մարսէյի համար բերած կառքին թիւը, բայց սրում ա՛լ կարեւորութիւն չէր ընծայեր անոնց զորս ամեն օր կը կեցունէր օթէլին յաճախորդներուն համար։

— Գոնէ լսեցի՞ք թէ Պ. տը Մարսէյ ո՛ւր երթալ պատուիրեց կառապանին, հարցուց Ժաք Լուան։

— Ի՛նք չպատուիրեց, այլ իր ընկերը։

— Պ. տը Մարսէյ առանձին չէ՞ր ուրեմն։

— Ոչ, պարոն, պատասխանեց օթէլին տնօրէնը, առջի օրուընէ ի վեր օտարական մը գալով բոլոր ժամանակն անոր հետ անցուց գրեթէ։

— Կրնա՞ք իր դէմքը նկարագրել ինծ։

— Դիւրին է. գրեթէ քառասուն տարու մարդ մըն էր, բարձրահասակ, չոր, զինուորական երեւոյթով, ենթասպայի ձեւով, պեխաւոր և շիկորակ մօրուափառով մը։

— Մասնաւոր բան մը չնշմարեցի՞ք դէմքին վրայ որ առաջին անգամ աչքի զարնէ։

— Յիշողութիւնս շատ աղէկ չէ... եթէ սակայն... կեցէ՛ք, ա՛հ, միտքս եկաւ. ընքուիներն այնքան առատ են որ սաստիկ դժուարութիւն մը կուտան դէմքին։

— Աղէ՛կ, շատ աղէկ, ըսաւ Ժաք Լուան յայտնի գոհունակութեան երեւոյթով։

Եւ սպասաւորին դառնալով.

— Կ'ըսէք թէ այդ մարդը կառապանին ըսաւ ո՛ւր երթալնին։

— Այո, պարոն, կատարելապէս լսեցի զայն որ կ'ըսէր. կառապան, Լիօնի կայարանը։

— Լաւ, լաւ, մտածեց ոստիկանը։

Քանի մը վայրկեան, իր գաղափարներուն թելին հետեւելով, նախկին պետն ոստիկանութեան կարծես մոռցաւ իր խօսակիցները, բայց շուտով նշմարեց այս բանը, և որովհետեւ գիտէր ամեն ինչ որ անոնք կրնային իրեն իմացունել, հրաժեշտ առաւ անոնցմէ, խնդրելով որ Պ. տը Մարսէյը գալուն պէս իմաց տան իրեն։

— Այս վայրկենէն սկսեալ, ըսաւ անոնց, առանց գացած տեղս ձեզ ըսելու դուրս չը պիտի ելնեմ։

Հազիւ թէ դուրս ելած էր օթէլէն ուզածին պէս խորհելու համար, սկսաւ իր սովորութեան համեմատ մենախօսել։

— Ընդունած տեղեկութիւններս, ըսաւ միտքէն, կատարելապէս կը յարմարին Լիւսին և համաձայն են այն տեղեկութիւններուն զորս կրցայ քաղել ընդունած նամակէս։ Հարցաքննիչ դատաւորն և քննիչը Լիօն-Մարսիլիոյ կառախումբը նստեր են և կանգ են առեր ի Սէն-Ռանպէր. ասիկա բացայայտ է... ի՞նչ էր իրենց ուղեւորութեան նպատակը։ Այս մասին տեղեկութիւններ կը պակսին ինծ, բայց ինծի պէս հին ոստիկանի մը դժուար չէ հասկնալ թէ հարցաքննիչ դատաւոր մը և ոստիկանական քննիչ մը ձուկ որսալու համար չեն գացած ի Տօֆինէ, Ռօնի եզերքներուն վրայ։ Այս ամենուն տակ ծանր գործ մը կը գուշակեմ։ Բայց ոստիկանական վերատեսչութեան մէջ ո՞վ կրցած է Լիւսը Պ. տը Մարսէյի ծառայութեան տակ դնել։ Ոստիկանութենէ դուրս ոչ ոք կրնայ քննիչ մը ղրկել գաւառը, ուրեմն յայտնի բան է թէ տը Մարսէյ ուղղակի վերատեսուչին դիմած է. այս ամենուն մէջ կը կարդամ այնքան յստակօրէն որքան գիրքի մը մէջ. գործն ինքնին քիչ կարեւորութիւն ունի ինծ համար, առայժմ ոչ մէկ բանէ կրնամ հասկնալ զայն, բայց ապահով եմ չը սխալելուս. այն պարագաները զորս կրցի գնահատել, կը հաստատեն իմ առաջին ենթադրութիւններս...։ Յայտնապէս Լիւս իրեն օգնութեան կը կանչէ զիս. և քննիչին նամակէն ետքը հարցաքննիչ դատաւորին ուղեւորութիւնն ի Փարիզ ուրիշ նպատակ չունի եթէ ոչ տանիլ զիս մեքենայութեան վայրն ուր չեն կրցած առանձինն գործել... Սպասենք, ըսաւ իբր հետեւութիւն։

Ամբողջ օրն անցաւ և Պ. տը Մարսէյ չերեւցաւ ի Մետրոփոլիթէն-Օթէլ, և յաջորդ օրը բնաւ փոփոխութիւն չբերաւ կացութեան մէջ. հարցաքննիչ դատաւորը ամենէն կենդանութեան նշան չցուցուց։

— Աս ծանր բան է, մտածեց Ժաք Լուան։

Նոյն իրիկուն ժամը տասնին իր Լըբէք փողոցին տունը գնաց. Լիւսէն նոր նամակ մը չէր եկած իր հասցէին։

— Սկսիմ կը դառնամ, ըսաւ Թերէզին՝ իբր միակ բացատրութիւն, և օթէլ դարձաւ։

Պառաւ վերակացուհին՝ իր տիրոջ համբութեանը սովորած, հարցում մը չուղղեց։

— Աւասիկ կը սկսի տկլտիլ, ըսաւ պառաւը պարզապէս, և վերսկսաւ իր օրական զբաղումներուն։

Երբ Ժաք Լուան Օթէլին գրասենեակը մտաւ, ծանուցին իրեն թէ տիկին տը Մարսէյ, Մարսիլիայէն հասնելով անճապարանօք, իրեն կը սպասէր սրահն։

Մետրոփոլիթէն-Օթէլին տնօրէնը, կնոջը կողմէ հարցափորձուելով, ըսեր էր ամուսնոյն մեկնումին մասին գիտցած քիչ մը բանը, հաղորդած էր թէ Պ. տը Մարսէյի մէկ բարեկամը նոյն պահուն Օթէլը կը գտնուէր, հարցաքննիչ դատաւորին կողմէ տրուած ժամադրութեան մը գալով։

Խեղճ մանկամարդ կնոջ հնհնուքը քիչ մը հանդարտած էր՝ իմանալով թէ մէկը պիտի կրնար լուր տալ ամուսնին վրայ, և որոշած էր սպասել անծանօթին դառնալուն, ուրիշ ձեռնարկ մը փորձելէ առաջ։

Տակաւին նոր հասած էր, և իր ժամանումը չէր ծանուցած իսկ Ժերոմ դուքսին, իր կնքահօր։

Ժաք Լուան իմանալուն պէս անոր ներկայութիւնը, հասկցաւ վտանգը։ Տիկին տը Մարսէյ ի Փարիզ գալով և ամենուն հարցունելով իր ամուսինը, պատճառ մը չէ՞ր ըլլար որ ամբողջ ոստիկանութիւնը դրաղէր անոր անհետացումովը...։ Հարցաքննիչ դատաւոր մը անյայտ չըլլար ձեռնածուի մը գնտակին պէս, և բարձրագոյն հրամանով կատարուելիք խուզարկութիւններուն հետեւանօք չէ՞ր մնասեր այն գործը, ինչ որ ալ ըլլայ, զոր Պ. տը Մարսէյ և Լիւս հոգ տարած էին գաղտնիքով և մթութեամբ շրջապատելու։ Արդարեւ ստոյգ էր որ եթէ դատաւորն ու ոստիկանը չուզէին իրենց գործը ծածկել պաշտօնական ոստիկանութենէն, չպիտի դիմէին Ժաք Լուանի՝ որպէսզի իրենց օգնութեան հասնի։ Ուրեմն բնաւ կարելի չէր տարակուսիլ անոնց հետապնդած նպատակին գաղտնի պահուելու դիտումին վրայ. յայտնի էր թէ տիկին տը Մարսէյի ներկայութիւնն ի Փարիզ կրնար մեծ կնճիռներ յառաջ բերել։

Ժաք Լուան գիտէր անոր բարձր ազգականութիւնը, անոր բազմաթիւ յարաբերութիւնները փարիզեան ընկերութեան մէջ, և թէ անոր մէկ խօսքովը՝ ամուսնին տարօրինակ անհետացումը օրուան դէպքը պիտի ըլլար։ Ուստի որոշեց որ ի՛նչ ալ ըլլայ բռնել առայ անոր Մարսիլիոյ ճամբան, առանց մէկուն կասկածն արթնցնելու թէ անիկա քանի մը ժամ անցուցած է Մետրոփոլիթէն-Օթէլը։

Ոստիկանութեան նախկին պետէն զատ ուրիշ մէկը պիտի տագնապէր այս նոր դէպքին առջեւ, բայց շատ հին և շատ ճարտարամիտ ոստիկան մը ըլլալուն ինչ ընելիքը գիտցաւ արագ մտածումով մը։ Օթէլանապետին առաջին խօսքերը լսելուն պէս հասկցած էր կացութիւնը և իր սրահը երթալու համար պէտք եղած քանի երեւան բոպէի միջոցին իր ծրագիրը պատրաստած էր արդէն։

— Տիկին տը Մարսէյ կ'ամուսնի, ըսաւ խոնարհելով, ժպտաշուրթն, եփուն մարդու մը համարձակութեամբը։

— Ամուսնիս վրայ լուր ունի՞ք, պարոն, հարցուց մանկամարդ կինը մէկ ոստումով ելնելով, և առանց սպասելու որ ծանօթացումը լիովին կատարուի։

— Այո, տիկին, և աքանչելի լուրեր։

— Վերջապէ՛ս։ Փա՛ռք Աստուծոյ, բացագանչեց կնամուհին, և ուժաթափ եւ յուզեալ՝ սկսաւ հեծկլտալ։

— Բայց, տիկին, ի՞նչ ունիք. ըսաւ Ժաք Լուան աշխարհի էն բնական ձայնովը։

— Թողէք որ վայրկեան մը լամ, պարոն, ըսաւ շնորհագեղ կինը... շաբաթէն աւելի է որ լուր չեմ առած անկէ... ինք որ ամեն օր կը գրէր ինծ։ Պիտի ըսէք ուր ըլլալը, այնպէս չէ՞, պարոն, որպէսզի բազուկներուն մէջ թռչիմ։

— Ո՞ւր ըլլալը, անշուշտ, տիկին, աւելցուց ոստիկանը՝ չկրնալով իր յուզումը պարտկել. իսկ անոր քով երթալն այժմ անկարելի է։

— Ա՛հ, պարոն, վէրքիս վրայ բալասան դնելէ ետք, հիմակ նորէն մ'պատռեք սիրտս։

— Մտիկ ըրէք, տիկին, շատ բնական բան է այս... գործը տնիպողական է. ձեր ամուսինը այս պահուս գաղտնի պաշտօն մը ունի, գիտէք արդարութեան պահանջումները եւ...

— Բայց, Պարոն, ամուսինս տակաւին պաշտօնին մէջ հաստատուած չէ։

(Շարունակելի)

թերթը Թողուց իւր խմբագիրներուն, մատակարարներուն, լրաբերներուն, գրաշարներուն ու գործաւորներուն, որոցմէ ընկերութիւն մը կազմեց, երեք գլխաւոր խմբագիրերն այն ընկերութեան գլուխը դնելով, և այս ընդարձակ գործն անոնց յանձնելով, որպէս զի շարունակեն, շահագործեն, իրենք ապրին և գործն ա՛լ աւելի յառաջ տանին, և Նիւ-Եօրք Հէրըլտ ըլլայ տեւական յիշատակարան ի պատիւ հիմնադրին։ Ինչպէս որ թերթին արդի տիրոջ հայրն (հիմնադիրը) թերթն իւր տղուն յանձնած էր, տղայն ալ գայն կը յանձնէ թերթին աշխատաւորներուն։ «Գործակցական ընկերութիւն» (Société Coopérative) մը պիտի ըլլայ Նիւ-Եօրք Հէրըլտ։ Երեք գլխաւոր խմբագրերն որոց անուններն յասուհետեւ պիտի երեւին թերթին խմբագրականաց ճակատն ի փոխարէն կորտոն Պէնէթի անուան՝ են Պ. Պ. Հալլենտ, Ռէյըըլ և Հէնտէրսըն։

Նիւ-Եօրք Հէրըլտ մինչև ցարդ շատ մեծագործութիւններ ըրած էր լրագրական աշխարհին մէջ։ Իւր ծախիւք շոգենաւ ղրկած էր Հիւսիսային Բեւեռ, և արշաւախումբ՝ ի Խաւարակուռն Ափրիկէ։ Բայց այս մեծագործութիւն ամենէն փառաւորն է։ Դրամագլխոյ և աշխատութեան խնդրոյն սքանչելի մէկ լուծումն է այս, որով չորս միլիոն սթէրլինկնոց իւր գործը կը թողու իւր աշխատաւորաց շահակցութեան։

ՊԱԹՈՒՄԻ ՔԱՐԻՒՂՆ Ի ՃԱՊՈՆ.— Անցեալները ծանուցինք Աղէքսանդրիոյ միջազգային վերաքննիչ ատեանին վճիռն, որով մերժուած էր անգլ. Նաւատերց ոմանց բողոքն, որք ռուսական քարիւղին յատուկ աւազանաձեւ շոգենաւերով Սուէզի ջրանցքէն անցնիլը վտանգաւոր կը համարէին, և կը պահանջէին որ ըստ առաջնոյն անօթներով փոխադրուի։ Զօրացած դատական այս վճռով, անգլիացւոց ընկերութիւնն որ աւազանաձեւ շոգենաւերով քարիւղ կը տանի ի Հնդկաստան, իւր գործերն ընդարձակեց մինչեւ Ճաբոն, ուր հիմա 12 մասնաւոր շոգենաւեր կը տանին Պաթումի այս բերքն, ի դարձին անտի բերելով բրինձ օսմանեան նաւահանգիստներու։ Ճաբոնի Քոպէ քաղաքին մէջ քարիւղի տեղային աւազաններուն բացումն անցեալները մեծ հանդէսով կատարեցաւ։ Հանդէսն իրենց համար «էվէնթ» միջոց ըրին ներածիչք Պաթումի քարիւղին։ Ճաբոնական բնիկ տարազով մանեկիկներու զբօսակիր թափոր մը փողոցները շրջելով, գարմացած ժողովրդին ծանոյց ժամանումն ռուսական քարիւղին, «որ է ամենէն լաւն ու աժանն»։ Ամերիկացիք որք ցարդ Ճաբոնի հրապարակն իրենց քարիւղով ողողելու նախանձելի առանձնաշնորհը կը վայելէին, հետեւեալ օրն հակազդ մը կազմակերպեցին նուագարաններով, եւս առաւել ճաբոնական այլանդակ զգեստ հագած մանեկիկներով, ահագին դրօշներով, փողերով և չեփորներով, որք յայտարարեցին միաբերան թէ ռուսական քարիւղը գէշ և սուղ է, և միայն ամերիկեանն է լաւ։

ՖՐԱՆՑ ԺՈԶԷՖ ԿԱՅՍՐ պատասխանեց Պատուիրակութեանց թէ կացութիւնը խաղաղաւէտ է և յարաբերութիւնք բարեկամական։ Աւստրիա-Հունգարիա պարտ կը համարի անթերի յառաջ տանիլ բանակին ու նաւատորմին կազմակերպութիւնը։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Աթէնքէ մայիս 27 թուով հեռագիր մը կ՚ըսէ. «Դեռ ապահով չէ որ յուլիսի կտրոնն ի դէպ ժամու կարենայ վճարուիլ։ Կարելի է որ Թղթադրամ տրահմին աւելի իյնայ, 100 ոսկի ֆրանքի դէմ 180 տրահմիի գինն աւելի բարձրանալով։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ Բ. կայսեր յիշատակարանին հիմնարկէքն ի Մոսքուա Քրէմլինի պալատան մէջ կատարեցաւ մեծ հանդիսիւ ի ներկայութեան Ցարին ու Ցարուհւոյն։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՅ ամեն կողմերէն առատ անձրեւներ կը ծանուցուին։

ՍՈՊՐԱՆԵԷՆ գրէթէ միաձայն քուէարկեց Սահմանադրութեան ինչ ինչ յօդուածոց փոփոխումն արդէն ծանուցեալ եղանակաւ։

ԻՏԱԼԻՈՅ Թագաւորն 700 հատ ոսկ արտոյտ (նշյըր գօ—լտ) նուէր ղրկեց Վիլհելմ կայսեր։

ՇԻՔԱԿՈՅԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ծրգ տեալ ոստիկանութիւնն երեւան հանեց գողերու յանդուգն ձեռնարկ մը, որք եթէ յաջողէին, Զուիցերիան բաժնին մէջ ի ցոյց դրուած ժամացոյցներն (50,000 անգլ. ոսկւոյ արժէքով,) պիտի գողնային ամենքը մէկէն։ Տեղ վարձելով, սկսեր էին Զուիցերեան ճիւղին տախտակամածը տակէն ծակել։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ առաւօտ հանդիսաւոր Պատարագ մատոյց Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան։ Ն. Ամենապատուութիւն զգեստաւորուած էր հանգուցեալ Յակոբ փաշայի մօր՝ Տիկին Նեկտար Գազազեանի կողմէ նուիրուած ծանրագին զգեստներով։

Ս. Պատրիարքը քարոզ խօսելով, ջերմ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեանը համար։

Յաւարտ Պատարագին՝ հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ ի յիշատակ Գազազեան գերդաստանի ննջեցելոց։

Կեսարիոյ եկեղեցականք և աշխարհականք բազմաստորագիր հեռագիր մը ուղղելով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ խնդրած են որ իրենց Առաջնորդ Գեր. Տրդատ Ծ. վարդապետ Պալեան՝ իւր վիճակը վերադառնայ։

Ս. Պատրիարք Հայրն անձամբ Տ. Տրդատ վարդապետը հրաւիրած է իւր պաշտօնատեղին ուղեւորիլ։ Ն. Ամենապատուութիւն միւս կողմէ հեռագրաւ իմաց տուած է ի Կեսարիա, թէ իրենց Առաջնորդը կը պատրաստուի ճամբայ ելնելու։

Գեր. Տրդատ վարդապետ հարկ եղած պաշտօնագրերն առած է և մէկ երկու օրէն պիտի մեկնի մայրաքաղաքէս։

ՑՈՅՑԻ ՄԸ ԿՏԱԿԸ ՀԱՅՈՑ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Այս անգամ, սովորական բարերարութիւն մը չէ որ պիտի յիշատակենք, Ցոյն Բոյէնոնք վերնագրին ներքև, սովորական դարձած հրաւէրն ուղղելով մերայնոց՝ օրինակող հանդիսանալ առատաձեռն յոյներուն, այլ Ցոյնի մը կողմէ Հայոց Հիւանդանոցի մը եղած կտակ մը, որ նորութիւն մըն է ինքնին։

Լուրը Իզմիրէն կուգայ։

Սպարթայի նախկին համբաւաւոր յոյն վաճառական Բանտէլի էֆ. Հաթը Օղլու իր յօժար կամօք Իզմիրի Ազգային Հիւանդանոցին նուիրեր է իր վեց կտոր հասութաբեր կալուածներու կէսը որ իր բաժինը կը կազմէին։ Մեր թղթակցին առած ստոյգ տեղեկութեանց համաձայն՝ փոխանցման պաշտօնական ձեւակերպութիւնք աւարտած են արդէն. միայն, Բանտէլի էֆէնտի պայման կնքած է Իզմիրի Ազգ. Վարչութեան հետ, որ մինչև իր մահն ինք պիտի գանձէ այդ կալուածոց եկամուտներն, իսկ իր մահէն ետք՝ կալուած ու եկամուտ ամենքը քաղաքին Հայոց հիւանդանոցին պիտի մնան։

Կտակեալ կալուածներուն արժէքն է 750 օսմ. ոսկի։

Բայց այս պարագայիս մէջ, կտակուած գումարին քանակութենէն աւելի՝ կտակին համազգային հանգամանքն ու կտակարարին մարդասիրական ոգին ուշագրաւ են, և արժանի ամեն գովասանաց ու շնորհակալութեան։

Սոյն կտակին վերաբերեալ մանրամասնութիւնները՝ վաղուան թուով։

Վ. Գ. Զարդարեան սանն որ հրապարակ հանած էր ՅԱԿՈԲ ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ լուսանկարն մեծադիր ընկլը քաւեթոնով, այս անգամ եւս երկրորդ տեսակ լուսանկար մ՚ալ հրապարակ հանած է յար եւ նման բնականին։

Գին առաջին տեսակին 5 դրուշ։

Գին երկրորդ տեսակին 3 դրուշ։

Կեդրոնատեղին է Վ. Գ. Զարդարեան Ձիթավաճառատուն—գրատուն՝ Սուլթան Համամ փողոց թիւ 12։ Կը վաճառուի ամեն տեղ։

Գաւառի լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.— Իֆթիխարի չքանշանով պատուեցաւ Հալէպի նահանգին ոստիկաններէն Եօնիս էֆէնտի։

Աղատարարի չքադրամ՝ Կարս բնակող օսմանեան հպատակ Մշեցի Բարսեղ Ցովհաննէսեանի և Բաղէշցի Մկրտիչ Զալազեանի, որք Կարսի մէջ երեւան ելած հնատիպ պահուն մարդասիրութիւն ցոյց տուած են օսմանեան հպատակաց նկատմամբ։

Ի Բ. ԴՌՆԷՆ.— Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն, որ կը բաղկանայ Դատական ու Ներքին գործոց Վսեմ. նախարարներէն ու խորհրդականներէն, շաբաթ օրն եւս ի նիստ գումարուեցաւ։

ՄԱՀ ԱՀՄԷՏ ԷՅՈՒՊ ՓԱՇԱՅԻ.— Միւշիր Ահմէտ Էյուպ փաշա ուրբաթ գիշեր հիւանդանալով՝ թէեւ բժշկաց կողմէ անմիջական դարմաններ եղան, սակայն ժամ մը յետոյ մեռաւ իւր ամարանոցին մէջ ի Գըզըլ Թօփրագ։

Վեհ. Սուլթանն իմանալով հրամայեց որ յուղարկաւորութիւնը հանդիսաւոր կերպիւ կատարուի, մարմինն ամփոփուի Սուլթան Մահմուտի դամբարանի պարտիզին մէջ և, ի վարձատրութիւն իւր մատուցած զինուորական նշանաւոր ծառայութեանց, դագաղը ծածկուի օսմանեան դրօշակով։

Մախսուսէի Շահին շոգենաւը Գալամըշէն Սիրքէճի փոխադրեց մարմինն և անտի տարուեցաւ Այասոֆիա մզկիթն, ուր կրօնական արարողութիւնք կատարուելէ յետոյ, Սուլթան Մահմուտի դամբարանը տարուեցաւ և հոն ամփոփուեցաւ։

Կայս. Պալատան կողմէ յատուկ պաշտօնեայք ներկայ գտնուեցան յուղարկաւորութեան, որուն ծախքը վճարուեցաւ կայս. մասնաւոր Արկղէն։

Յուղարկաւորութեան առջևէն կերթային վաշտ մը զօրք, որք իրենց հրացանները գլխիվայր բռնած էին ի նշան սգոյ։ Նոյնպէս Շէյխեր, Տէրվիշներ և այլք։ Յուղարկաւորութեան ներկայ էին Սպարապետ Րիզա փաշա, Քաղաքապետ Րըտվան փաշա, կայս. պատուակալ Թիկնապահ Ֆուատ փաշա, Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Թէվֆիք փաշա, Ոստիկանութեան նախարար Նազըմ պէյ և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարք։

Ահմէտ Էյուպ փաշա վաթսուն տարեկան էր։ 35 տարի առաջ զինուորական վարժարանէն շրջանաւարտ ելած էր հարիւրապետի աստիճանով և հետզհետէ աստիճանի բարձրացմամբ քսան տարի առաջ Միւշիրութեան աստիճանին բարձրացած էր։ Ահմէտ Էյուպ փաշա վարած է Ե. զօրաբանակի հրամանատարութեան ու Եէմէնի կուսակալութեան և յետոյ Բ. զօրաբանակի հրամանատարութեան պաշտօնները։

Սերպիոյ և Ռուսիոյ պատերազմներուն մէջ գործօն հրամանատարութիւն ըրած է։ Ցետոյ վարած է նաեւ Ե. և Գ. զօրաբանակներու հրամանատարութիւնն ինչպէս նաև Մանաստըրի ու Եանեայի կուսակալութեան պաշտօնները։ Ահմէտ Էյուպ փաշա վարած է հելլենական սահմանագլխոյ ընդհանուր հրամանատարութեան պաշտօնը։ Ցունաստանի խնդրոյն առեն բարւոք ծառայութիւններ մատուցած ըլլալով, վարձատրուած էր ականաւոր իմթիազ պատուանշանաւ։ Եանեայի, Մանաստըրի ու Գոսովայի կուսակալութիւնները վարելէ յետոյ, երեք տարի առաջ մայրաքաղաքս եկած և Սէրասքէրի արարողութեան պաշտօնեայ կարգուած էր։

Ահմէտ Էյուպ փաշա ունէր նաեւ Իմթիազի ոսկի ու արծաթ չքանշաններն և ականաւոր Օսմանեան ու առաջին կարգի Մէճիտիյէ պատուանշանները։

* *

Վեհ. Սուլթանն յատուկ պաշտօնեայ մը ղրկելով Ահմէտ Էյուպ փաշայի ամարանոցը, ցաւակցութիւն յայտնել տուաւ նորա ընտանեաց։

ՆԵՐՈՒՍԱՂԷՄ.— Երէկի Սուլ—ին մէջ կը կարդանք հետեւեալը.

«Սէքօլօ (*) լրագրէն առնելով ծանուցուած էր թէ Լանժէնիէօ կարդինալին նախագահութեամբ, որ Ս. Պապին կողմէ Երուսաղէմ ղրկուած էր ուխտի համար, նոյն քաղաքին մէջ իբր թէ եկեղեցական համաժողով մը ի նիստ պիտի գումարուի։ Մեր ստոյգ տեղեկութեանց յենլով՝ կը ծանուցանենք թէ այդ լուր բացարձակ կերպիւ անհիմն է։»

ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ընկերութեան վերջին նիստին մէջ կարդացուեցաւ Նիւ-Եօրքի ՍԱԲՍԻՏԵ ԽՈՒՆՊԻ-ՇԷՐ անուն գիտական հաստատութեան մէկ շրջաբերականը որ կը ծանուցանէ թէ 1891ին մեռնող Թովմաս Հօքինսի կտակը 10,000 և 2000 տոլարի երկու պարգեւ կը սահմանէ բժշկական լաւագոյն երկին համար, որուն նիւթն ըլլայ Թթուածին՝ ու մթնոլորտի տեսակէտներով։ Այս մրցման պիտի կրնան մասնակցիլ աշխարհի բոլոր բժիշկները։ Երկասիրք դրութիւնք պիտի ընդունուին մինչեւ 1894 յուլիս 24։ Այս շրջաբերական յղուեցաւ հրատարակչական մասնաժողովին, որպէսզի թարգմանուելով հրատարակուի Բըժիշկներու Թերթին մէջ։

Մայրաքաղաքիս մէջ տիրող հիւանդութիւններուն վրայ խօսուելով, Տօքթ. Լիմարաքի յայտնեց թէ կապոյտ հազի բաւական դէպքերու պատահած է և կը վախնայ որ այս հիւանդութիւն համաճարակի երեւոյթ չ՚առնու։ Տօքթ. Զավրիձեանօ խորհուրդ տուաւ իր պաշտօնակցին՝ սխտորի օշարակ գործածել, ուսկից ինք լաւ արդիւնքներ ձեռք բերած է։ Տօքթ. Լիմարաքի ըսաւ թէ ինք լաւագոյն կը համարի որ դեղագործական պատրաստութիւնը մէկ կողմ թողուելով, հիւանդը սխտորն ուտէ ծեծուած վիճակի մէջ (Բէրաբօսֆօր)։

ՌԷԺԻՆ.— Եգիպտական նախարարութեան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած էր բարեփոխելու համար այն կանոնագիրը որ կը սահմանէ Ռէժիի վարչութեան՝ ծխախոտ մաքսոց և առնց ալ Ռէժիի վարչութեան հանդէպ ունեցած պարտաւորութիւնները։ Այդ յանձնաժողովոյ կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրը կը քննուի Պետական Խորհրդոյ մէջ։ Շաբաթ օրը, Ռէժիի գոմիսէր Նուրի պէյ, Մալիյէի իրաւագէտ խորհրդական Րէֆիգ պէյ, դատական նախարարութեան պատժական գործոց տնօրէն Լիւֆի պէյ, և Ռէժիի ընդհանուր տնօրէն Պ. Ֆօրնի հրաւիրուեցան նոյն Խորհրդոյ օրէնսդիր ճիւղն, ուր խորհրդակցութիւնք կատարուեցան։

(*) Ծ. Խ.— Սադահի հերքումն հրատարակելու առթիւ, հարկ կը համարինք յիշեցունել մեր պաշտօնակցին թէ Երուսաղէմի մէջ լատին եպիսկոպոսաց համաժողովի մը գումարման լուրն ոչ միայն Սէքօլօ, այլ մայրաքաղաքիս ամեն ազգի լրագիրք հրատարակած են։ Սէքօլօէն արտատպուածը՝ Լանժէնիէօ կարդինալին ժամանման հանդէսին ինչպէս նաև Երուսաղէմի այս տարուան ուխտաւորաց վերաբերմամբ տեղեկութիւններ էին, զորս արտատպած էին նաև Լ. Հէրըլտ և ուրիշ թերթեր, առանց սակայն աղբիւրը ծանուցանելու։ Բայց մենք չենք ուզեր լուրերու սեպհականութեան խնդիրներով զբաղեցնել մեր ընթերցողները։

ՅՈՅՆ ԲԱՐԲԱՐԲ.— Ցոյն կալուածատէր մը, որ ուզած է իւր անունը ծածուկ պահել, ծանուցած է Ֆէնէրի Պատրիարքարանին թէ կը փափաքի 20 հազար ոսկի նուիրել, կալուածներ գնելու և հասոյթն յատկացնելու Ցունաց հիւանդանոցին և այլ բարենպատակ հաստատութեանց։ Պատրիարքարանն ընդունած է այս նուէրը։

ԱՏՑԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Պարսկական դեսպան Էսատուլլահ խան շաբաթ օրը ռուսական դեսպանատունը գնաց եւ տեսակցեցաւ դեսպան Պ. Նէլիտօֆի հետ։

ԱՋԱՏԱՐԱՐԻ չքադրամը կրողն եթէ մեռնի, այդ չքադրամ անոր ժառանգորդաց պիտի մնայ պահուելու համար. Այս որոշում վաւերացած է կայս. Իրատէով։

ԿԱՐՆՈՅ բնակիչք ուղերձ մը պատրաստած են և երախտագիտութիւն կը յայտնեն Վեհ. Սուլթանի այն շնորհաց համար, որով հրամայած էր Սամսոնի ու Ամասիոյ ալիւրի ջաղացքներէն 400,000 օխա ալիւր ղրկել ի Կարին՝ մաս առ մաս ծախուելով գինը վճարուելու պայմանաւ։ Այդ ալիւրներն սկսած են մաս առ մաս ղրկուիլ։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ Անկելանոցին ի նըպաստ երկու հազար օսմանեան ոսկի նուիրած է Անատոլուի երկաթուղեաց արտօնատէր Պ. Քաուլա, որ ծանուցած է միանգամայն թէ նոյն երկաթուղեաց վարչական խորհուրդը կը խորհրդակցի տարեկան գումար մը յատկացնելու իբրեւ նպաստ։

ԴԱՇՏԱՅԻՆ ՀԱՆԴԷՍ.— Երէկ եւս Քեաղըթխանէի մէջ հացկերոյթ մը տրուեցաւ ցամաքային երկրաչափական ու անասնաբուժական վարժարաններու պաշտօնէից, ուսուցչաց և աշակերտաց, որք նոյն զբօսավայրը գնացին յատուկ շոգենաւերով և առտու իրիկուն երկու անգամ ճաշեցին։ Բանախօսութիւններ արտասանուելով բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Զինուորական նուագածուներու խումբ մը ատեն ատեն նուագեց։ Ներկայից լուսանկարներն առնուեցան, որք պիտի մատուցուին Վեհ. Սուլթանին, ինչպէս նաև երախտագիտական ուղերձ մը։

ԱՏԱԲԱԶԱՐԷՆ մէկուկէս ժամ հեռուն գտնուած Կէօկճէ Վիրան Կէօլի անուն ճահիճները ջրանցքի մը միջոցաւ Սապանճայի լիճէն բերուելիք ջուրով մաքրելու և մշակելի ընելու համար մենաշնորհ տրուած էր Սէնայի վարժարանին տնօրէն Խալուզզիեա Թէվֆիք պէյի։ Այդ ճահիճներ, 20-30000 արտավար տեղ մը գրաւած են և շրջակայից օդը կ՚ապականեն։ Այդ չինութեան յատուկ յատակաձեւերու ու քարտէսներու պատրաստութիւնն աւարտած ըլլալով, անցեալ օր աշխատութիւնք սկսեր են ի ներկայութեան Նիկոմիդիոյ կառավարչին և այլոց։ Ոչխարներ զենուած ու բարեմաղթութիւնք եղած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Այդ ջրանցք պիտի ունենայ երկու մեդր խորութիւն, ութ մեդր լայնութիւն և եօթնուկէս քիլոմեդր երկայնութիւն։ Շինութիւնք չորս-հինգ ամիս պիտի տեւեն և ըլլալիք ծախքը եօթը հազար ոսկի կը հաշուուի։

ՊԱՅՐՆՏՐ գաւառակէն կը գրեն թէ գարիի հունձքն այս տարի թէ՛ լաւ տեսակ պիտի ըլլայ և թէ առատ։ Ցորենի համար ալ առատութիւն մը կը յուսացուի։ Սուսամը քիչ մը վնասուած է վերջին անձրեւներէն և ձիթենիներու արդի վիճակը խիստ գոհացուցիչ է։ Այաշէհրի մէջ հունձքերը գոհացուցիչ են, սակայն ձմեռուան պատճառաւ այգիները տակաւին նոր սկըսած են ծլիլ, որով կը գուշակուի թէ խաղողն առատ չպիտի ըլլայ։

Գասապաի մէջ երեւան ելած պաճաքախտն անհետացած է ձեռք առնուած ազդու միջոցներու շնորհիւ։

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼՍՈՅ զինուորական ատեանը անցեալ ապրիլ ամսոյ մէջ իբրեւ աւազակ ու իբրեւ գողօնաթաքոյց ամբաստանեալ 47 անձանց 18ին վերաբերեալ տեղեկագրերը քննելով, ասոնց մին մեղապարտ ճանչցած և 17ն ալ անպարտ արձակած է։

ԱՆՏՍՈՒԱՅ, հանքաց և երկրագործութեան նախարարութեան Մէքթուպճի Ապտիւլլաթիֆ էֆէնտի, որ Ատալիոյ անտառաց նկատմամբ գործուած զեղծումները քննելու գնացած էր, իւր պաշտօնն աւարտած ըլլալով երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ՈՂՋ ԹԱՂՈՒՍԸ.— Քարբերդի գաւառական թերթին մէջ կը կարդանք թէ խլամ տղայ մը մեռած կարծուելով թաղուեր է, սակայն քիչ յետոյ ինքզինքին գալով սկսեր է լալ։ Անցորդ մը իմանալով իմաց տուեր է ոստիկանութեան, որ անմիջապէս այդ տղան կառավարական պաշտօնատունը տարեր և քննութեանց ձեռնարկեր է։

ԵԱՖԱ-ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ գծին բաժնէտիրաց ընդհանուր ժողովն ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ հինգշաբթի օր, ի Բարիզ։

Պ. ԷՏՄՈՆ ՏԸ ՌՕԶԻԼՏ կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն խնդրեր է ագակեղէնի գործարան մը հաստատելու ի Եաֆա։ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան յանձնուած է իր ծրագրին քննութիւնը։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլիական նաւատորմն, որ Միտիլլէի առջեւ կը գտնուէր, Կրէտէի ջուրերն ուղեւորեր է։

ՀԱՍԱՆ ԱԼԻ ՊԷՅԻ տեղ, որ պարսկական դեսպանատան պատուիրակն էր Բերայի և Սկիւտարի դատարաններուն առջև օսմ. և պարսիկ հպատակներուն միջեւ տեղի ունեցած դատերուն ներկայ գտնուելու համար, հրաժարած է և անոր կը յաջորդէ դեսպանատան կցորդներէն Հաճի Մէճիտ Խան։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ գաղթականութիւնը կը պատրաստուի յառաջիկայ կիրակի տօնել Իտալական Սահմանադրութեան տարեդարձը՝ դաշտային հանդէսով մը, որ այս տարի, փոխանակ Պէյքօզի՝ պիտի կատարուի ի Ֆէներ-Պաղչէ։ Մախսուսէի շոգենաւ մը հրաւիրեալներն հոն պիտի փոխադրէ. առաւօտուն սեղան պիտի տրուի, և միջօրէին դաշտային պարահանդէս։

ԹԱՐԹԱՐԷՆ անուն առագաստանաւ մը գնուած է Պ. Ժօֆրըրտի անուն եւրոպացիի մը կողմէ, որ զայն Կ. Պոլիս բերել տալով, զբօսանաւի պիտի վերածէ։ Կըսուի թէ յիշեալ անձը հետամուտ է Վոսփորի վրայ զբօսային պտոյտներու և նաւարշաւի ընկերութիւն մը կազմել։

ՊԱՐՁԵԼՈՆԱՅԻ փաստաբանաց կաճառին նախագահը խնդրած է կայս. կառավարութենէն՝ ղրկել օսմանեան օրինագրքերը՝ տեղւոյն Թանգարանին մէջ դրուելու և ուսումնասիրուելու համար։ Արտաքին գործոց նախարարութիւնն այս խնդիրքն ընդունելի դատած է և պիտի ղրկէ այդ օրինագիրքերը։

ՎԱՆԷՆ կը հեռագրեն թէ Արճէշ գիւղախումբի երկու գիւղերուն մէջ անցեալ չորեքշաբթի օր կարկուտ տեղալով մարդ մը մեռեր և 5 գոմէշներ, 63 ոչխարներ, 87 կովեր, 9ն այծեր եւ 8 էշեր կորեր են։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ երեւելիներէն Համտի պէյ կայս. կառավարութեան դիմած էր Վարտար գետը մաքրելու և նաւարկելի ընելու համար։ Նախարարաց Խորհուրդը նկատողութեան առած է այդ խնդիրը։

ՆԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Դրամատան քննիչներէն Մէհմէտ Թէվֆիք էֆէնտի Բալու գնացեր և սկսեր է քննել տեղւոյն դրամատան ճիւղին հաշուական գործառնութիւնները։

ՄԱՐԱՇ.— Գօսօվաի ու Շքոտրաի շըրջակայից մէջ մարախ երեւան ելած ըլլալով, հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են զանոնք ջնջելու համար։

ՇԱՊԻՆ Գարահիսարի ու շրջակայից մէջ ցորենի գինը բարձրացած է և 14 օխան 22 ղրշ.ի կը վաճառուի։ Անձրեւներու կըսպասուի որպէսզի հունձքերու վիճակը բարւոքի։

ԱՔՍԱՅԻ բանտին մէջ եօթը անկողիննոց հիւանդանոց մը ու դեղարան մը շինուած են ժողովրդեան հանգանակութեամբ։ Բացումը կատարուելով բարեմաղթութիւնք եղած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ անասնաբոյժ Հայտար պէյ երէկ սկսաւ քննել վարձու կառքերն ու անոնց ձիերը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մաքսատան մէջ առջի օրը 1000 ոսկի արժող ծանրագին նիւթեր գրաւուեցան, որք մաքսէն պիտի փախցուէին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Քարբերդի կուսակալութիւնը հեռագրած է թէ մայիս 13ի գիշերը Ագըն ու Կապան Մատէն գաւառակաց մէջ մէկ քանի անգամներ երկրաշարժի ցընցումներ զգացուեր են։ Կապան Մատէնի մէկ գիւղին մէջ տուն մը փլեր է, սակայն մարդու կորուստ չէ պատահեր։

ԴՐԱՄԱՆԵՆԳ.— Ոստիկանութեան պաշտօնեայք Խասքէօյի մէջ Ահմէտ անուն վաղեմի չարագործ մը ձերբակալեցին, որուն վրայէն մէճիտիյէի քսան հատ կեղծ քառասուն փարանոցներ գտնուեցան։ Տունը խուզարկուելով երեք հատ մէճիտիյէի կեղծ դրամներ և զայնս պատրաստելու յատուկ գործիներ գտնուելով գրաւուեցան։ Ահմէտի ընկերը՝ Սալամօն անուն հրեայ մը եւս ձերբակալուեցաւ։

ՇԻՐՔԷԹԻ Խայրիյէի 28 թիւ շոգենաւին նաւապետ Սէյֆէտտին էֆէնտի առջի գիշերը յանկարծամահ եղաւ։

ՖՈՍՖԱՅԻ նահանգին Իտարէի ժողովն մէկ ամսաթոշակէ զրկուելու դատապարտած է երկրաչափ Թումաեան էֆէնտին, որ խճուղւոյ մը շինութեան համար օրինաց հակառակ տեղեկագիր մը տուած էր։ Նոյնպէս նոյն նահանգի երկրաչափներէն Վահան էֆէնտին, որ խճուղւոյ մը շինութեան համար ենթադրական տեղեկագիր մը շինած էր։

ԱՐԱԲԿԻՐԻ երեւելիներէն տեղւոյն Իտարէի ժողովոյ անդամ Խալիլ էֆէնտի փոխանորդաբար կը վարէ գայմագամի պաշտօնը, ցժամանումն նոր գայմագամին։

ՔԱՐԲԵՐԴԷՆ կը գրեն թէ այսօրերս անձրեւներ տեղալով մեծապէս նպաստեր են հունձքերուն։ Անցեալները փոթորիկ մը ծագելով քաղաքին պարտէզներուն մէջ շատ մը ծառեր կոտրտեր են։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՓՈՐՁ.— Առջի օրն ի Ղալաթիա Եորկի անուն մարդ մը ինքզինքը վիրաւորեց դաշոյնի ծանր հարուածով մը։ Ոստիկանք հասնելով հիւանդանոց փոխադրեցին զայն։

ՄԱԼԱԹԻՈՅ մէջ թէեւ երաշտութեան պատճառաւ արմտեաց գիները բարձրացած էին, սակայն վերջերս սկսած են բարերար անձրեւներ տեղալ։

ԷՆԿԻՒՐԻԻ կուսակալ Ապտուրին փաշա, որ մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ էր, սկսած է ապաքինիլ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Մայիս 8 էն 14, մայրաքաղաքիս ու արուարձանաց մէջ պատահած են 209 մահեր, որոց 134 ն իսլամ (58 այր, 76 կին) 64 ը քրիստոնեայ (39 այր, 25 կին) և 11 ը հրեայ (5 այր, 6 կին)։

ՈՐԹԱԼՈՒՒՃԻ ջնջման համար պատրաստուած ծրագրին առ այդ 400,000 ղրուշի ծախք մը յատկացնել առաջարկած է, սակայն Պետական Խորհուրդն առայժմ 200,000 ղրուշը բաւական համարած է։

Մեր այսօրուան չորրորդ երեսին ծանուցումներուն մէջ կը հրատարակուի Համպուրկի Մ. Մ. Վալանթէն և Ընկ. հանրածանօթ դրամատան ազդն ։ Մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք այս ծանուցումին վրայ։ Խնդիրը մասնաւոր ձեռնարկի մը վրայ չէ, այլ պետական վիճակահանութեան մը, զոր արտօնած և երաշխաւորած է կառավարութիւնն։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 28 մայիս.— Հնդկաչինու ֆրանսացի կուսակալ Պ. տը Լանէսան կը հեռագրէ թէ Ֆրանսայի ջոկատ մը յաջողած է ագատել Խանէի մէջ Սիամցիներուն պաշարած ֆրանքեանսամական ջոկատն։— Երեսփ. Ժողովը մինչև յունիս 30 երկարաձգեց քարիւղի տուրքը։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— Քոլոմպոսի երեք առագաստանաւերուն յար և նման շինուած քառավէլներն այսօր անչքէ անցուց Սպանիոյ արքայական իշխանուհի Էօլալի, Տուքին ամերիկեան մարտանաւուն մէջ բազմած։ Առագաստանաւք իշխանուհին ողջունեցին թնդանօթաց արձակմամբ։ Այս պահուն անանցմէ միոյն, Սանթա Մարիայի մէջ թնդանօթ մը պայթեցաւ դիպուածով, յորմէ տղակալ մը և նաւաստի մը վիրաւորեցան։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Թագաւորն որոշեց որ ժամ թուակիր զօրագունդն այսուհետեւ Նաթալի Թագուհւոյն անուամբ յորջորջուի։ Սպիտակ Արծուի պատուանշան տուաւ իւր դաստիարակին ու նախարարապետին Պ. Տօքիչի։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Իտալիա եւս իւր այս տեղի դեսպանութիւնն առաջին կարգի վերածել որոշեց։

Վաճառական

ՂԱԼԱԹԻԱ, 17 Մայիս

Այսօր տօնի պատճառաւ Ղալաթիոյ Պորսան գոց է։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 27 Մայիս

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	97 37
» » 4 ½ %	106
Օսմանեան փոխառութ. Սէրի Դ.	21 77
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	486 87
Քըրիտի Ֆոնսիէ (1890)	— —
Օսմանեան երկաթուղի	89 37
» Ռէժիի բաժնեթուղթ	374 37
Պանք Օթօման	593 12
Քրէտի Լիոնէ	757 50
Իտալական Ռանթ 5 %	92 95
Եգիպտական միացեալ	501 25
Ջէք Լոնտրայի վրայ	25 300
Ամանիյէ Օսմանեան փոխառութ.)	3×3 12

ԼՈՆՏՐԱ, 27 Մայիս

Անգլ. փոխառութ.	98 56
Օսմ. » Սէրի Դ.	21 50
» » » Ա.	54 75
» » » Բ.	33
» » » Դ.	22 37
Օսմ. փոխառութիւն 1871	96
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լոն)	94 25
Պանք Օթօման	13 50
Իզմիրի երկաթուղի	16
Դասապայի երկաթուղի	13
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիյէ)	99 12
» առանձ. (պրիվիլէժիէ) 1890	— —
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոչիլտ)	105 25
Հելլենական	50 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 436

ՊԵՐԼԻՆ, 27 Մայիս

Օսմանեան երկաթուղի	89 60
Օսմ. Ռէժի	190
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 295
» Փարիզի »	80 70

ՎԻԵՆՆԱ, 27 Մայիս

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	123 90
» Փարիզի »	49 50
Օսմանեան Ռէժիի բաժնեթուղթ	182 50
» Երկաթուղի	50 30

140 ԵՐՈՐԴ

Րումէլիի երկաթուղեաց վիճակահանութիւնը պիտի քաշուի յառաջիկայ եւր. յունիս 1ին — այսինքն մայիս 20ին։

Այս անգամ առաջին պարգեւն է 300000 եւ երկրորդը 25000 ֆրանգ։

Ջնչին գումարով մը կրնար մասնակցիլ այս վիճակահանութեան եւ մեծ գումարներ շահիլ։

Ամբողջ բլոմէսը 7 ոսկէս, կէս բլոմէսը 5 եւ քառորդ բլոմէսը 3 ղրշ.ի կը ծախուին որոնք վաւերացեալ են եւ ունեցողը նոյն եւ նման բուն մայրը — շըմէնտըֆէրը — ունեցած կը համարուի։

Դաւառներէն բոստի թուղ ալ կ՚ընդունինք, Բոստին ծախքը գնողը կը վճարէ ապահովագրեալ ըլլալու պայմանաւ։

Ղալաթիա կամուրջին գլուխը թիւ 33

ՏԻԳՐԱՆ Մ. ԱՐՁՐԵԱՆ

473   8—9

ՀՈՍԿԷ ՀՈՆԿԷ

(ՔՐՕՆԻԿ)

Օրթագիւղ, 15 մայիս

Եթէ ձմեռը պարահանդէս մը եւ ամառը՝ առատ երգ չունենար, ապահովապէս նշաւելիք տեղ մը չէր ըլլար Օրթագիւղ. Մի՛ նեղադրէք զիս ուրեմն, եթէ այս քրոնիկս սպասուածին չափ հետաքրքրական եւ կամ համով ըլլալու բաղդը չունենայ։

Այս խոստովանութիւնը բաւական մեղմացուցիչ պարագայ մը կը համարիմ անշահ բան մը գրած ըլլալու յանցանքիս։

Երբ նոր գացած էի Օրթագիւղ— չորս ամիս կայ—օրերով, շաբաթներով այդ պարահանդէսին արձագանգովը զբաղեցանք։ Հիմայ որ մինչեւ ոսկորս» ունիմ այդ արձագանգներէն եւ կը պատրաստուիմ իմ անձնական բնակութիւնս աւելի ամառնային ծովափի մը վրայ փոխադրել.

—Մի՛, կ'ըսեն ինծի, ի՛նչպէս, առանց երգնիս ունկնդրելու կը մեկնիք.

Եւ այս բառերը արտասանող շրթունքներուն մէջ երբ կը գտնուին այնպիսիներ որոնց գոյնին առջեւ նոյն իսկ իրենց գոված երգը իր ամբողջ հրապոյրը կը կորսնցնէ, գուք ալ անշուշտ ինծի իրաւունք կուտաք, երբ բոլոր սրտով կը համոզուիմ միայն այնպիսի տեղ մը որ վանքի մը բոլորովին չի նմանելու համար տարին անգամ մը պարահանդէս կուտայ։

Թ—–Նէյ—կէյը ուզածին չափ թող սպառնայ ինծի, իր քրոնիկցիչ ուղղահայացութեամբը, Տէյէն, ուրկէ փոխանակ ջուր վազելու՝ փոշի կը հոսէ, թող ուզածին չափ յուսահատեցնէ զիս, իր ոգեղ չորութեամբը, օ՜հ, այս ամենը զօրեղ պատճառներ չեմ համարիր գէմ կենալու առարկութեան մը որու ծայրը ելակի պէս համով բան մը կայ.

Եւ կը մնամ։

Cure d'eau? Ա՜հ, գիտեմ թէ աղուոր բան մը ըլլալու է, բայց եկու տես որ, ես ալ համոզուած եմ գժբաղդաբար, թէ երկաթուղին այս իններասնեւորդ դարուս ամենէն անօգուտ գիւտերէն մին է.... գոնէ երկրորդ կարգի Եւէշի մը առնել չի կրցողներուն համար։

Cure de lait? Ի՜նչ, Զուիցերիա երթալ մի միայն տեսնելու համար թէ ինչպէ՛ս կ'ըլլայ այն կաթը որու մէկ գաւաթը մօտաւորապէս 150 ֆրանքի կը նստի, ասիկայ պարզապէս յիմարութիւն է, մանաւանդ անոնց համար որոնց գրպանաչափը կը համոզէ զիրենք թէ աշխարհիս գարեջրերուն ամենէն պատուականը այն է զոր մեզ կը խմցնէ.... Պօմօնթի։ Այս ամենը գիտնալով, այո՛, մի ըսէք թէ գործս չեմ գիտեր, եթէ կը բաւականանամ այս ամառ գոնէ Cure de fraise մը ընելու գիւղերուն ամենէն միջինին մէջ։

* *

Եթէ բան մը կայ որ Օրթագիւղ գացած ըլլալուս չի զղջացներ զիս, այն ալ այն գոհունակութիւնն է զոր կ'ունենամ՝ տեսնելով մանկամարդ հայ կին մը որու նմանը տրուած չէր ինծի տեսնել ուրիշ որ եւ իցէ տեղ մը ուր ապրած ըլլամ իմ ասպանդական կենացս մէջ։ Կին մը որ չուկայ կ'երթայ, ինչպէս որ գուք կ'երթաք, ինչպէս որ ես կ'երթամ՝ առատուն կանուխ եւ իրիկունը ուշ գառնալու պայմանաւ։

Թէեւ գինքը անձամբ ճանչնալու չափ բաղդաւոր չեմ, բայց այս պարագան չարգելուր որ իրեն համար չզգամ ակնածանքներուս ամենէն պատուաւորը եւ յարգանաց ամենէն զգածելը։

Այդ տիկինը իր ամուսնոյն վաճառատան մէջ գրագրի պաշտօնը կը վարէ, կ'ըսեն ինծի, եւ երբ հայ կը հպարտանամ մեր ազգին մէջ տեսնելով այդ նորութիւնն ալ, որ եգական ըլլալուն համար իսկ ուրախութեամբ կը համակէ ամեն անոնք որ մեր իգական սեռին յառաջդիմութեան նախանձախնդիր են։

Մեր մէջ գրագէտ կամ արուեստագէտ կիներ պակաս չեն, հիմա կարգը եկաւ գրագիր կնոջ, որ, ըստ իս, աւելի արժէքաւոր տեղ կը բռնէ՝ հայուհեաց իւղեւորական աշխարհին մէջ։

Ամուսնոյն աշխատանաց մէջ մաս ունենալ, անոր հոգերուն բեռը միասին կրել, չահն ու վնասը յաւասարը երկուքի բաժնել, ասիկա այնպիսի պարտաճանաչութեան եւ ամուսնական սիրոյ ապացոյց մ'է, զոր հասկցող եւ յուսացող հայ կինը, նախրական բան մը աւելցուցած կ'ըլլայ կնոջական հրապոյրին վրայ։

Երեւոյթը թէեւ նոր է, ժերեւս ինձ պէս չըմբռնէ ամեն ոք, սակայն թող ներուի ինձ մտածել որ այդ տիկնոջ գաղափարը գովեստէ աւելի բանի մը արժանի է եւ պարզապէս առաքինութիւն մ'է, որու հետեւիլ պիտի մաղթէի ամեն կիներուն։ Եւ այն ատեն ի՛նչ գեղեցիկ բան մը պիտի ըլլար կանչել, երբ ամեն ամուսնացեալ մարդ իր կնոջմէն կարենալ յուսալ այս ամենօրեայ կենակցութեան մէջ աջակցութիւն մը որ անշահախնդիր եւ անխարդախ ըլլայ։

Եւ քանիներ պիտի զզջան արդեօք, չատ կանուխ ծնած ըլլալնուն, երբ մեր մէջ սովորական բան մը դառնայ կիներու գրագրութիւնը։

Ամեն ամուսնացեալ մարդու քով իր կինը գրագիր. բայց ասիկայ մեր ազգերուն խորթն է. որովհետեւ այս տեսակ գրագիրները մեզ պէս գրագիրներուն վրայ սա առաւելութիւնը ունին որ թոշակ չեն պահանջեր։

Կանուխ ծնած ըլլալու անպատեհութեան վրայ անգամ մը եւս առիթ ունեցայ մտածելու, անցեալ գիշեր պըտոյտ մը ըրած պահուս Թէփէ Պաշիի թատրպետական պարտէզին մէջ։

Մինչեւ հիմա, հասարակաց պարտէզներու մէջ եւ կամ բէօշներու վրայ, նուագածուաց խումբերու զարկած կտորները քիչ չատ գոց գիտէինք։

Ընդհանրապէս չատ մը պարի եղանակներ եւ իտալական օբէրաներու կտորներ եղած են ատոնք՝ ինչպէս Թռավ—թօ—ը, Սէմիրամիս, Այտա, Րիկոլէթօ, Լիւսի, Ֆաւօրիթ, Թռուվադօր եւ ասոնց պէս չատ եւ չատ լսուած կտորներ. հիմա, շնորհիւ Պ. Լանկէի, համակրելի եւ կատարեալ արուեստագէտին, այդ եղանակները արտաքսուած են նուագածու խումբին յայտագրէն։ Պ. Լանկէ՝ հակառակ մեր անտարբերութեան՝ երաժշտական կրթութիւն մը տալ կ'ուզէ մեզ, թատրպետական պարտէզին մէջ շաբաթը երեք անգամ ինք անձամբ վարելով նուագածուաց խումբը։

Հոն պիտի լսենք մեծ վարպետներու գործերը, Վակնէր, Շօբէն, Լիսթ, Պիթօվըն, Մօցարդ, Մէնտէլսօն, Սէն Սանս, եւն. եւ այլն, եւ կամաց կամաց անշուշտ, մենք ալ պիտի կրնանք հասկնալ այդ մեծ տաղանդներու գործերը. եւ ապուշի տեղ չպիտի անցնինք այն ամեն ազնուափայլ օրիորդներու քով, որոնք Լիսթի 12րդ Ռափսոտիին զարնել կրնալնուն համար դաշնակի վրայ, կարծեն թէ Աստուած քանի եւ չորս ժամ մանաւորապէս աշխատած ըլլար պատրաստելու իրենց տասը հատ մատները, զորս չարժել տալու համար չատ անգամ ինձ պատահած է, աւելի աշխատիլ, աւելի լեզու թափել իրենց, որքան թերեւս պէտք պիտի չըլլար սրտերնին չարժել տալու համար։

Բայց ասկէց ետքը ատոնք այդքան նա՛ չ'պիտի ընեն մեր չ'հասկցածը իրենք հասկցած ըլլալը մեզ ցուցնելու համար, որովհետեւ քանի որ միշտ Պ. Լանկէ վարէ այդ խումբը եւ պարտէզին մուտքը.քառասուն փարայէն վեր չելլէ, անշուշտ պիտի գայ օր մը որ փողոցին մէջ պիտի լսէք սուլել անցորդներ որ Շօբէնի «Նօքթիւռն»էն մին պիտի սուլեն, այն գիւրութեամբ որքան մենք հիմայ կը սուլենք

Mignonne, donne un baiser ի եղանակը։

Եւ այդպէս, Մաստմ Անկօի Très-jolie peu poli էն անդին չանցնողները պիտի զղջան կանուխ ծնած ըլլալնուն։

* *

Բառ մը՝ վերջացնելու համար։

Արամեան վարժարանի եռամսեայ քննութեանց առթիւ տրուած հանդէսի մը մէջ.

Պ. Տիրան չարաճճի բայց քիչ մը ծոյլ տղայ մ'է.

Տնօրէնը ներկայ աշակերտներուն նօթերը կը կարդայ յականէ անուանէ, եւ կարգը կուգայ մեր պարոնին.

—Տիրան.....եան.

—Բացակա՛յ, կը պոռայ եւ ակըը կը նստի, Նրբամիտ ծոյլը։ —Եւ անօրէնը թուղթը մէկ կողմ կը դնէ։

Յ. ԱԼՓԻԱՐ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Շաբթուս մէջ առեւտրական հրապարակը անցած շաբթուան չափ բանուկ չէր։ Կարծր ցորեն չհասաւ. պատրաստ գտնուածէն 3,000 քիլէ ձեռքէ ծախուեցաւ, Էտիրնէի եւ Ռօտոսթօի տեսակները՝ օխան 39—40 փարայի։ 20,000 քիլէ կակուղ ցորեն հասաւ եւ ծախուեցաւ Ֆիլիպէի ու Էնիկիւրիի տեսակները 21—21½ ղրուշի եւ Վառնայի ու Պալչըքի տեսակը 19—19½ ղրուշի։ Այժմ ցորեն հասաւ 6,000 քիլէ եւ ծախուեցաւ 23—23½ ղրուշի։

Եգիպտացորենի վրայ գործ չըլաւ, չափազանց բարձր գին մը պահանջուելուն համար. Հիմակ անոր օխան կ'արժէ 22—22½ փարա։ Գործ չըլաւ նոյնպէս գարիի, վարսակի եւ հաճարի վրայ։ Շաբթուան մէջ 6,000 պարկ Օտեսայի եւ 3,000 Իպրայիլի ալիւր հասաւ եւ 4,000 պարկ ծախուեցաւ սովորական գներով։ Շատ քիչ գործ բէզիի վրայ՝ որուն օխան կ'արժէ 13½—14 փրլ։

Լուբիային պակասութը, որ անցած շաբաթ աննշան էր, այս շաբթու քիչ մը բարւոքած է. 1,300 պարկ ծախուեցաւ քիչ մը բարձր գնով։ Բացարձակ անգործութիւն կը տիրէ բակլայի, սիսեռի, եւ կտաւատի խաշխաշի, փուշի, բամպակի, կորեկի հունտերուն վրայ. միայն 1000 պարկ կտաւատ ծախուեցաւ, օխան 85էն 87 փարայի։

Արտածուած ապրանքներէն 300 հակ թիֆթիկ ծախուեցաւ, Վանայ տեսակը օխան 9¼ ղրուշէն եւ Պէյպազարի տեսակը՝ 17 ղրուշէն. 2 սնտուկ աֆիոն Պէօթաշնայի տեսակ, օխան 150 ղրուշէն. 232 պարկ ճէհրի՝ Կեսարիոյ, Մալաչի եւ Էնիկիւրիի տեսակ, 4¼—4½ ղրուշէն, 12 պարկ գազի իւղ՝ Նիկիտէի տեսակ, օխան 22—26 ղրուշէն։

Քանի մը շաբաթէ ի վեր ալքոհոլի գինեւան վրայ եւրոպական հրապարակներուն մէջ տեսնուած բարձրացումը վերջապէս հոս ալ զգալի եղաւ. 15 տակառ Նիւմանի եւ Զկէտոնի եւ 11 տակառ Վարչաւայի ալքօհոլի հասաւ, եւ առաջին երկու տեսակին 38 օխան իսկ վերջիններուն 40 օխան 1 օսմ. ոսկիի ծախուեցաւ։

Գաղթաքերէն 800 պարկ խաշուէ հասաւ եւ ծախուեցաւ 1000 պարկ, 100 օխան 11.5—13.5 օսմ. ոսկիի. 2,800 պարկ չաքար հասաւ եւ 1,500 պարկ ծախուեցաւ 132—133 ղրուշէն։ Ռանկունի բրինձ չհասաւ. պատրաստ գտնուածէն ծախուեցաւ 300 պարկ՝ 105 ղրուշէն։ Մախ եւ բեղրոլի վրայ բաւական գործեր։

(Առեւտր. Լրագիր)

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՏՌԱՄ ՄԸ

Տասներեկ տարի առաջ, ի Փարիզ, Կլաւիշու փողոցը գինետուն մը բացած էին Պ. եւ տիկին Քուրէ, ամուսինը երեսուներեօթը տարու եւ կինը երեսունըինը։ Ժօրժ անուն զաւակ մը ունէին երեք տարու, որուն երկու քոյրեր տուած էին, մին Ալպերթին, 1880ին ծնած, միւսը՝ Շառլօթ, 1885ին։

Ի սկզբան գործերն աղէկ գացին, բայց Պ. Քուրէ, բարեկամէ մը հրապուրուած՝ որ ձիարշաւի վրայ գրաւ կը դնէր եւ շատ կը շահէր, սկսաւ արշաւարաններն յաճախել եւ գրաւի ինքն ալ մտնել։

Ցուցահանդէսի միջոցին էր այս։ Պ. Քուրէ այն ատեն կը շատնար անշահ գումարներ դնելով, բայց քանի մը անգամ շահելովն, յանդգնեցաւ աւելի մեծ գումար դնել։

Ինչպէս յաճախ կը պատահի նմանօրինակ առիթներու մէջ, յաջողութիւնը չշարունակեց, եւ չատ չանցած Պ. Քուրէ տրտնջաց անյաջողութեանը վրայ։ Բայց ալ չէր կրնար ետ կենալ։

Այն ատեն ճշմարիտ չփոթութիւն մը յառաջ եկաւ տանը մէջ։ Պ. Քուրէ ա՛լ չէր բաժնուեր արշաւարաններէն, եւ գինետունը մնացած էր տիկին Քուրէի վրայ, որ հակառակ մեծ գործունէութեան մը, չէր յաջողեր առջի դիրքին մէջ պահել զայն։ Ցաճախորդներն հեռացան, մինչ Պ. Քուրէի բոլորովին կը կործանէր՝ իր ստակը գրաւի դնելով մեծագին ձիերու վրայ։

Սակայն ամեն կրցածնին ըրին իրենց գործն աղէկ վիճակի մէջ դնելու համար։ Անդրանիկ զաւակը, տասն եւ չորս տարու, տանը միայ սպասաւորի տեղը բռնելու համար, եւ Ալպերթին, տասներեք տարու, արհեստանոց մը դրուած էր։

Բայց ձիարշաւի խաղը աներելի տառամով մը վերջ պիտի դնէր նեղութիւններով եւ աշխատութեամբ կազմուած այս կենցաղին, զոր տակաւին պարկեշտօրէն կը վարէին։

Երկար ատեն կացութիւնը ծածկեցին օտարներէն եւ տիկին Քուրէ, որ բուռն վիշտի էր մատնուած, մէկուն բան մը չըսաւ, ոչ իսկ զաւկներուն։

Տեսուր կը տեսնէին զայն, եւ կը հարցափորձէին, բայց խեղճ կինը միշտ կը դարձնէր խօսքը, իր մտալուտ կարծանման գաղտնիքը չյայտնելով։

Նախընթաց կիրակի օրը, Պ. Քուրէ կարեւոր գումար մը կորսնցուց, գրեթէ իր բոլոր ունեցածը։ Տուն դարձաւ տրտմաթախիծ եւ ըսաւ յաճախորդներու որք մեղսակցութեան վրայ կը խօսէին.

—Կը սոսկամ թշուառութենէ. բայց ես չատ բնական կը գտնեմ զայն։ Երբ մարդ ա՛լ յոյս չունենար, լաւագոյն է վերջ տալ իր կեանքին։

Երկուշաբթի օրը, իր նախկին սպասուհիներէ մէկուն հանդիպեցաւ փողոցին մէջ.

—Ջերդս ակոժէ, ըսաւ անկից բաժնուած ատեն, վերջին անգամը պիտի ըլլայ։ Միայն թէ...

Այս «միայն թէ»ն... Պ. Քուրէին վերջին յոյսն էր. չնչին գումար մը զոր քիչ քիչ պիտի փաստէր՝ իր կորուսածը ձեռք անցընելու համար։

Չորեքշաբթի օրը, յիշեալ սպասուհին, Պ. Քուրէի խօսքերէն սարսափահար, Կլաւիշու փողոցի գինետունը գնաց լուր առնելու համար։

—Է՛հ, կը տեսնեմ որ տակաւին չէք մեռած, ըսաւ կատակելով։

Քուրէ չպատասխանեց։ Կը տեսնէր որ իր յետին յուսման կը հասնէր՝ առանց չահելու հաւանականութեան։

Կիրակի առտու, դրկապանուհին գիտնալով որ Պ. Քուրէի խանութը տակաւին գոց էր, վախցաւ որ տունէն ելած չըլլայ առանց իրեն խնդ տալու, եւ սոսկալով գացուց Պ. Սիտառին ղրնաց իրողութիւնն հաղորդելու, բայց յայտարարեց թէ կը վախնար որ դժբաղդութիւն մը գործուած չըլլայ իր վարձակալներուն տանը մէջ։

Պ. Սիտառ յայտարարած ըլլալով թէ հոն պիտի գայ, դռնապանուհին տունէն դուրս ելաւ եւ Պ. Սիվան, մօտակայ հացագործ մը ու Քուրէի բարեկամը, ըսաւ թէ անմիջապէս ներս մտնելու էր. աւելի գնաց կողպէքը մը բերաւ՝ դուռը բանալ տալու համար։

Ճանը նրբանցքին վրայ նայող դուռ մը բացին։ Ներս մտան։ Ամեն բան կարգին էր։

—Կը տեսնէ՞ք, ըսաւ Պ. Սիվան, փախած չեն։ Ապահովաբար ըլլալու են գայն։ Վեր ելնենք։

Եւ կողպէքագործն ու քանի մը անձերու հետ առաջին յարկը ելաւ, ուր կը գտնուէր Պ. եւ տիկին Քուրէ սենեակը։

Վերնագաւթակին վրայ Պ. Սիվան ստահաչքներ լսեց։ Այն ատեն զարկաւ սենեակին դուռը, ըսելով.

—Բաց, Քուրէ, ես եմ, Սիվանը։

Պայթիւն մը լսուեցաւ, յետոյ մարմնի մը անկման ձայնը։

Փայտէ քանի մը պահակներ կանչեցին եւ դուռը կոտրեցին։ Ահաւոր տեսարան մը պարզուեցաւ։

Պ. Քուրէ, գետնատարած, կը խորթար, ճակատը գնդակէ մը վիրաւոր։

Կինը, անկողնին վրայ երկնցած, կենդանութեան նշան չէր ցուցներ ա՛լ։ Աջ քունքին վրայ բացուող վէրքէ մը բարակ արիւն մը կը հոսէր։

Մարմինը տակաւին տաք էր։

—Իսկ տղաքներ՞ը ուր են, գոչեց Պ. Սիվան, մինչ կը խնամէին Պ. Քուրէն։

Անոնց սենեակը վազեց. աննկարագրելի բան մը տեսաւ հոն։

Մահաչչուկ լռութիւն մը կը տիրէր, եւ վարագոյրները գոցուած ըլլալով, հազիւ կը նշմարուէին երեք տղաքներուն մարմիններն անկողնին վրայ, գլուխնին բարձին կրթընցուցած. կարծես կը քնանային։

Անոնց քով վազեցին. բայց ա՛լ կենդանութեան նշան չէին ցուցներ եւ իւրաքանչիւրը աջ քունքին վրայ ունէր փոքր ծակ մը, հազիւ պատուած թանձր արիւնով։

Անոնք ալ զարնուած էին իրենց քունին մէջ։ Ժօրժին մարմինն արդէն պաղած էր, Ալպերթինն ալ, մինակ փոքրիկ Շառլօթը տկար շունչ մը կ'առնէր կուտար։

Վերջապէս Պ. Սիտառ հասաւ իր քարտուղարին հետ։

Անմիջապէս փոխադրել տուաւ այս տըռամէն ողջ մնացողները, Շառլօթն ու իր հայրը։ Ցետոյ քննութեան ձեռնարկեց։

Շըմինէին վրայէն գտնուած նամակ մը զոր գրած էր տիկին Քուրէ, կը ցուցնէր թէ ինքն ալ համամիտ էր տեղի ունեցած սոսկալի տռամին։

«Անպատուութենէ նախամեծար կը համարիմ իմ եւ իմիններուս մահը, կ'ըսէր։

«Մաչտակալր վերարկուս կը կտակեմ տիկին Ս...ի եւ գոհարներս իմ քրոջս։

«375 ֆրանք կը թողում արկղիս մէջ, մեր յուղարկաւորութեան ծախուց համար։»

Այս նամակ ստորագրուած էր Պ. եւ տիկին Քուրէի կողմէ։

Ուղեր են տաամին պարագայները ճշդելու. Տիկին Քուրէ, անիրը երեւան ելած պահուն, չապիկով, գամգոլով եւ չըլջագգեստով մին էր, ոտքերն ալ գուլպայ։ Մարմինը տակաւին տաք էր։

Քուրէ ալ գուլպայ միայն հագած էր։

Ամուսինը տեսնելով ծայրայեղ խեղճութիւնն ուր գլորած էին, կնոջն հաւանութիւնը կ'առնէ մեռնելու համար։ Եւ չընչահեղձութիւնը կ'ընտրեն։

Տղաքները պառկեցնեն պէս, հայր ու մայր գործի կը սկսին։ Ամեն բացուածքներ կը գոցեն եւ ամեն սենեկի մէջ ածուխով լեցուն կրակարան մը կը դնեն։ Բիչ քիչ կազն իր ազդեցութիւնը յառաջ կը բերէ։ Սակայն, հաւանական է որ Քուրէ, որ թեթեւապէս ազդուած է ասիտ քառաթոնիքէն, ոտքի ելած է եւ տեսնելով թէ կինն ու զաւակները չէին մեռած, անոնց ամենուն ալ քունքը ծակած է ռըվօլվէրով։

Հաստատուած է թէ Պ. Քուրէ, իր կինն ու զաւակներն սպանելէ ետքը, երեք ժամ կեցեր է իր սենեակը, դիակներուն մէջտեղ։ Հաւանական կը նկատուի որ Պ. Քուրէ մտային խանգարում ունեցած ըլլայ։

Ցոյս կայ փոքրիկ Շառլօթն ազատելու. բայց կ'ըսուի թէ Պ. Քուրէ մեռեր է։

ԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱԼՈՒՐՔ

ԹՈՒՂԹԷ ԾԽԱԽՈՏ.— Հիմայ որ հնձոց նուազութեան լուրեր կառնէք ամէն կողմէ, ծխո՞ղներ, ամենեւին հոգերնիդ մի՛ ընէք թէ ծխախոտի հունձքը կրնայ ըլլալ որ պակսի այս կամ այն տարին։ Եթէ ծխախոտի հունձքը չատ նուազ ալ ըլլայ, դարձեալ Ամերիկացիները, քարէն հաց հանող (ամերիկեան ոճով) Ամերիկացիները, ճար մը պիտի գտնեն մեզի կամ ձեզի առանց ծխախոտ չը ձգելու համար։ Հոս՝ Ամերիկայիներուն ծխամոլութեան չափը տալու տեղը չէ. անցեալներն Աբեւ—Եօրքի մէջ ալ գրուած էր թէ ծխելն իրեն արգիլուած Եանքի մը ինչպէս իր խափչիկ սպասաւորին բերանը փոխ առեր է՝ ծխելու հաճոյքէն (!) չը զրկուելու համար։ Հիմակ, Ամերիկայի մէջ պարզ թուղթերէն սիկառներ, այսինքն պարզապէս ծխախոտ չինելու ձեռնարկեր են. եւ ասոր համար մեծ ընկերութիւններ ու գործարաններ հաստատուեր են։ Տեսէ՛ք ինչպէս կը չինեն եղեր այդ սիկառները. Թուղթին թերթերն ամենէն պաղ ծխախոտէն հանուած հիւթի աւազաններու մէջ կը ձգեն, եւ ասոր համար ալ չատ ծխախոտ պէտք չէ։ Ցետոյ թերթերը մասնաւոր մամուլներու ներքեւ կը դնեն, որ զանոնք ճշմարիտ ծխախոտի տերեւներու պէս կը կտրեն, այդ տերեւներուն ջիղերուն տեղերը իսկ ուղղ. ցցց պարով։ Արդէն ծխախոտին գոյնը անոր հիւթէն լեցուած աւազաններու մէջ ստացած են։ Միակ բանը որ կը պակսի այս կեղծ տերեւներուն կատարեալ նմանողութեան, բնական տերեւներուն վրայ գտնուած կոնտ տեղուանքն է, զորս չունենալը առաւելութիւն մ'է։

Այս տերեւներէն չինուած սիկառեթները ծխամոլներուն իսկ ճաշակին չատ յարմարեց եւ չատ աւելի գնահատուեր են քան բնական ծխախոտը։

Վ. Գ.

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

—Ի՜նչ դժբաղդ մարդ մ'եմ, կ'ըսէր կեղծ ստորագրութիւն չինող անձ մը, ամիս մը աշխատեցայ որ միլիոնատէրի մը ստորագրութիւնը կեղծել սորվիմ եւ երբ վերջապէս յաջողեցայ ճիշդ նմանը չինել՝ անպիտանը սնանկացաւ։

* *

«Որչափ կատեմ այն անձերը որք մարդու մը ետեւէն կը խօսին» կ'ըսէր ինքնիրեն գող մը վազելով երբ իր ետեւէն՝ զինքը հալածող մը «կեցի՛ր գո՛ղ» կը պոռար։

* *

Ցաւաջդիմութեան սահման։

Ծերու—ն մը.— Երբ ներկայ ժամանակիս երիտասարդները ծերանան, չեմ գիտեր թէ բաւական լոյս պիտի գտնեն կարդալու համար։

Բարեկամ մը.— Ինչո՞ւ համար։

Ծերունին.— Երբ մանուկ էի՝ մոմ կը գործածէինք. երբ քիչ մը մեծցայ՝ լամպար կը վառէինք քարիւղով, եւ մէկ քանի տարիներ վերջ կազի փոխեցինք. հիմայ ելեկտրական լոյս ունինք եւ դեռ լաւ կը տեսնեմ։ Ելեկտրական լոյսով կրնամ կարդալ ճիշդ այնպէս ինչպէս երբեմն կը կարդայի մոմին լոյսով։ Բայց ելեկտրական լոյսով սնող մանուկները ի՜նչ պիտի ընեն երբ ծերանան. գիտնալ, հասկնալ կուզեմ։»

* *

Իսլամբոլցի մը.— Ահ՜, իմ տղաս ապագային մեծ յոյսեր կուտայ. հիմակուընէ կը տեսնեմ թէ կատարեալ գործի մարդ պիտի ըլլայ։ Անցեալ օր ըսի իրեն թէ երբ որ մեռնիմ՝ ամբողջ հարստութիւնս իրեն պիտի ձգեմ, պատասխանեց թէ հարիւրին հինգ կը զեղչէ կանխիկ վճարման համար։

ՊԵՏԻԿ

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵՒ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ ՊԱՐՏԱՏՈՒԹԵՐՈՒՆ

Արեւելեան երկաթուղեաց պարտաթուղթերուն 140րդ վիճակահանութիւնն հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ հինգշաբթի, 1 յունիս (Ն. Տ.), ճիշդ կէսօրին, արքունի փօթէբանոյին մէջ, աջակցութեամբ Օսմ. կայս. Պանքայի։

Կ. Պոլիս 13/25 մայիս 93

ԼԱՆՕԼԻՆ

ՔՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ պրուածոց կեղեքուածներու։

ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, եւ գոյնի պահպանման։

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց եւ ընդդէմ արիւներութեանց։

Կը վաճառուի ամեն դեղարաններու եւ դեղօրէից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։

Գործակալ եւ ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս Մ. Ս. ՖՐԷՕՅԼԻՈ

Կալաթա, Մերթեպանի փողոց, Գրնասեան խան։ 398

ԱԶԳ. ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի պարտաթուղթ ունեցողներուն թէ, իւրաքանչիւր պարտաթուղթը 12, 50 ֆրանքով թիւ 22 կտրոնի վճարման համար, կտրոնները պիտի ընդունուին չորեքշաբթի եւ շաբաթ օրերը, կէսօրէն ետք ժամ 2էն 4, յառաջիկայ յունիս 3էն (Ն. Տ.) սկսեալ, եւ վճարումները պիտի կատարուին ընկերութեան արկղէն, ութն օրն անգամ մը։

Կ. Պոլիս 8/20 մայիս 93

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ ԵՒ ԳՐԱՏՈՒՆ

Գ. Պաղտատլեան

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ ՏԻՄԻԴՐԻՈՍ ՋՕԼԱՂԵԱՆ

Ցոյն լեզուի խօսակցութեան գիւրաւ վարժուելու համար անհրաժեշտ է ունենալ սոյն առաջնորդն ուր ամեն նիւթեր կան բնաւորական, տնտեսական, կենցաղավարական եւ կենաց անմիջական պէտքերու յատուկ պրակտիկութեամբք։

Ցունարէն բնագրին հանդէպ նշանակուած է հայատառ Ցունարէն արտասանութիւնը եւ Հայերէնը, միանգամայն Տաճկատառ Թուրքերէն թարգմանութիւնը։

Գրքին սկիզբը կայ կէս ժամուան մէջ ուսանելի Քերական մը, որուն կը յաջորդէ համառօտ Բառարան մը, գործածական բառից։

Գրքիս կցուած է նաեւ Ցունարէն գրագրութեան յատուկ ձեռագրի մէմայիր օրինակ մը։

Գինն է 6 Դահեկան

Կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան Գրատունն

Պապը Ալի Հանտան Եէշիլ Սոքաք թիւ 14։

ՀՐԱՏ. Հ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ

Վ. Յ. ՑԱԿՈԲԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ

ՀՆՉՄՆԱԳՐՈՒԹԵԱՄԲ

Ուղղագրէ եւ ուղղախօսի հոյակապ բառագրոց

Առաւել քան 45,000 բառ, ոճ եւն եւն։

Անգլիերէնէ ի Հայերէն բառարանի մը անմիջական պէտքը ի վաղուց զգալի եղած էր։ Սոյն պէտքը լիովին գոհացուցած է Անատոլիա Գոլէճի ուսուցիչներէն Վ. Յ. Ցակոբեան Էֆէնտի պատրաստելով իր երկու պաշտօնակցաց Թ. Մանիսալեան եւ Ց. Գայաեան Էֆէնտիներու աջակցութեամբ սոյն օգտակար երկը։

Բաց ի սովորական բառերէ եւ ոճերէ կը պարունակէ նաեւ ֆիզի—լօճի, ֆ— —ու եւ ֆէյ—լ—ըրի վերաբերեալ բոլոր բառերը եւ ոճերը, պարզուած իրենց ճիշդ հայերէն համանշանակներով, ինչպէս նաեւ Թ. Բագրիճեանի, Ալգերեանի, Նորայրի, Կոյլաւեանի եւ Նղարեանի Գաղ. Հայ. Անգլ. եւ Գերմաներէն բառագրոց եւ գիտական-արուեստական նորագոյն գործոց մանրակրկիտ քաղուածութեամբ. ի հարկին նաեւ առնկերէնով։

Գործոյս վերջը աւելցուած է 1. Անգլիերէնի մէջ գործածական դարձած լատիներէն, գաղղիերէն, իտալերէն եւլն ոճեր։ 2. Ցատուկ անուանց ցանկ մը՝ հնչումներով։ 3. Բառագիտութիւն՝ յորում պարզուած են մասնիկներու դերն եւ զօրութիւնը։ 4. Անգլ. հնչման եւ շեշտերու վրայ մասնաւոր կանոններ։ 5. Համառօտագրութիւնք որ յայժ գործածելի են յանգլիերէնի։ 6. Այլ եւ այլ ծանօթ։ Հնչումները մեծ խնամով նշանակուած։

Բաժանորդագրի այժմէն։ Գին 25 դահեկան բաժանորդաց համար։ Գեւսուոց համար 27 քօսղայի ծախիւն։

Կեդրոնատեղին է ի Կ. Պոլիս Գրատուն Զ. Թորոսեան Էֆէնտիի, Պաղչէ Գաբու թիւ 4, Նամականեան դիմաց. եւ ի Գաւառս Անատոլիա Գոլէճն, ի Մարզուան։

35 թերթ պիտի լինի ամբողջ գործը։

Ա. թերթէն նմոյշ չէ կը տրուի Գրատունէն։

Հրատարակութեան 22րդ թերթը

ԳԱՄԷԼԻԱ

194—ԲԷՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ—194

Սոյն վաճառատան ապրանքները մեծ զեղչով մը պիտի վաճառուին մայիս 17ի երկուշաբթի օրէն մինչեւ յունիս 17։

Վաճառելի ապրանքներն են, վերջին նորաձեւութեանց համապատասխանող մետաքսեղէն ու բրդեղէն կերպասներ, տպածոյ, ամառուան եղանակին համար կանանց յատուկ չրջազգեստի կերպասներ, ասոնց վերաբերեալ զարդարանաց նիւթեր, կերպասի կտորներ, Նշանաւոր (Բ. Տ.) մառքայով սեղմիրաններ (քօռսէ) եւ Բէյնիյէ գործարանին ձեռնոցներ։

599 2—12

ՅԻՒՌՕՓ ՄՕՌԻՓ ՋԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Ներոբոլ Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Ակոբ եւ Պօսէն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիս ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ գիւրաւ խմուելով, եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անտի հաչակած է, մանաւորապէս այդ յայլօղ պատրաստութեան մէջ։

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԷՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վ. Հ. Սուլթանին

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷՅԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խալթայ անպարը իչուն ալընաճագ օլան քէօմիւրին մաերըը րուժինին 19ընճը չարշանպիհ կիւնի գարարը գալթիսի վիրիլէճէկինտէն թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ սաաթ 6տան նիհայէթ 9ա գատար Խազինէի Խասսաի չահանէյէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

15 մաերս 309 1—3

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷՅԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Հէրէքէ Ֆապրիգայի հիւմայունընտա մօհաաը գայիէլթիւսիս վէ գումաշը մէթին օլմագ իւզրէ իմալ օլունան աէօչէմէլիք բրուգալթէլ վէ աթլաս վէ գատիֆէ վէ Նիմլանէ մախսուս ֆէրաճէլիք վէ պօհուն աթգըլարը վէ մէնտիլլէր իլէ սայիրի վէ մէնսուճաթը հարիրէճէնին հէր չէչիտի վէ էվրօբա վէ քիւրտ իւջքաարի գալիչէ վէ եօլ խալըլարը Ցէրսաանէթաէ Չարշըսըի Քէպիրտէ Քիւրքճիւէր Չարչուսընտա 17 նումէրօլու Սամանճեան էֆէնտինին մաղազասը իլէ Պէյ Օղլունտա Ցօլու Եօլտա Կալաթա Սէրայը ճիվարընտա տէօչէմէճի պաչը Մօսիօ Լէօն Րօզէնթալըն 288 նումէրօլու մաղազասընտա սաթըլըրլմագտա տըր. Ֆապրիգա մէւամէլաթընտան մէզքիւր մաղազալարտա կէօրիւլէճէք օլան կէօնակէօն մէնսուճաթտան պաչգա Ֆապրիգաէա հանկը էօրինէքտէ պիր չէյ սիպարիշ օլունուր իսէ իմալ իթաիրիլիր. Ֆապրիգա էմթաասը եէք նազարտա թէֆրիգ օլունմագ իւզրէ ալթընա իւզերինտէ «Հէրէքէ Ֆապրիգասը» իպարէսի իլէ Փիյալթըրը թապ իտիլմիշ տիր։

13 մաերս 309 1—12

ԻԼԱՆ ՊԱԶԱՐ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Թիմեր չէնպէր գրեէի ճէտիտ 2500, պէհէր գրեէի ճէտիտը 1 ղրշ. 8 փարա. գօզալը նէֆերաթ փիւսկիւլի ատէթ 90,000, իլա 120,000 աէհէրի 22 փարա. Թամիը չիրիչ գըէլէ ճէտիտ 3000, պէհէր գըէէի ճէտիտի 3 ղրշ. 7 փարա. գալըն ինկիլիզ քէթէն պէզի արչունը ճէտիտ 15 000, պէհէր արչունը ճէտիտի 5 ղրշ. 10 փարա. կիւվէզ նիւն իբլ էրինտէն մամուլ մա բօյաւր զայթանը մա գիքա զօրտօնու պէհէրի 9 ղրշ. 30 փարա. պիր աէնէ զարֆընտա լիւզումը մըգտար ալընաճագ տըր. կիւվէզ էէչիլ եւնտէն մամուլ էքի պաշը փիւսկիւլլի պօրը զայթանը պէհէրի 6 ղրշ. 10 փարա պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը մըգտար ալընաճագ տըր.

Նիզամիէէ էյլիւլէ վէ գալէմրօխանէ անպարը իլէ մայիթալ Ֆապրիգասընա միւլաճէա օլունաճագ պալալը մուրագգամ 6 գալէմ էչեարը ֆիեաթը մուրագգամլարը իլէ Թալիպլէրի էօհալէսինտէ օլագ մաերըը րուժինին 20ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիլէրի վիրիլէճէկինտէն իթաարինա 22ինճի կիւնի 100տէ 5 թէմինաթլարը թալիպ օլանլարըն մագամը Սէ րասքէրի լէվազիմաթը ամումիէէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 13 1—3

Ճինաւար ճէնապը մէվլիւքեանէ խասրէսի իչուն միւլաճէա օլունաճագ օլան մանղալ քէօմիւրիւ՝ իլէ իթաարինա թալիպ օլան վէ չէրայիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին մաերըը րուժինին 22ինճի կիւնինէ գատար հէր կիւն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 14 1—3

Ինչաաթը ասքէրիէէ լազըմ օլան իչուն միւնագասաէա գօնուլան 15,000 ատէտ Մարսիլիանըն թ. վա վէ մաճիճէլիգ քիրէմիտինին մաերըն 22ինճի ճումաա իրթէսի կիւնի գարարը գաթիսի վէ Փէքրաասը 100տէ 5 թէմինաթը մուգատտէմա օլունաճագ իլանըն թալիպ օլունլարըն. Ինչաաթը ասքէրիէէ տաիրէսինէ մուրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 15 1—3

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ...

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկ. 1.000,000 — **ՖԻՆԻՔՍ** — Հիմնեալ ի Լոնտոն 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրու-թեան ընկերութիւն մ'է որոյ բաժնետերք Անգլիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրերն են՝ անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18.000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ... կալուածք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մեծագոյն դիւրութեամբ ապագրելոց, որք անխիզ փոյթը ... ...

Հ. ՍՈՒԼԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Կամուրջի դէմ, Փոլիսիօն խանի անկիւնը։ 34

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ եւ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

Ա ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք 8.000.000
Պահեստի դրամ	» 6.889.695
Տարեկան հասոյթ	» 16.890.344

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մեծերամոցներ ... բնակութիւններ և ... մէջ գտնուած վաճառքներ ու կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պաղչէ-Գափու, Անանիատիս խան 12, 13, 14

ՖՌԱՆՔՖՈՐԹՈՒԱՋ

ՏՈՒԼԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանք 6.250.000 — Պահեստի դրամ Ֆռանք 2.585.853

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած ծանրոցներ ... և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Ըստ ... վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար ... մտած է ... 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ ... ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100.000.000 Ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ Հաւախ Թուրքիոյ

369

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՄԲԷՐԻ

Մաթփաաշի սուքէրինէ էչուն միւպաշտասընա լիւզում կէօրիւնէն պիր ուոքէ ... ... Նօ. 13 3—3

VICHY

Ֆրանսա [Դալլա Ալիէր]

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԱՅԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Փարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱՋՐՈՑ ԵՂԱՆԱԿ

Վիշիի ջերմուկը, Եւրոպիոյ լաւագոյն հաստատութիւններէն մին, կը գտնուին ամեն տեսակ Լոգարաններ և Տուշեր՝ ՍՏԱՄՈՔՍԻ, ԼԵԱՐԴԻ, ՓԱՄՓՈՒՇՏԻ, ԱՒԱԶԱԽՏԻ, ՇԱՔԱՐՈԽՏԻ, ՑՕԴԱՑԱՒԻ, ՄԻԶԱՅԻՆ ՔԱՐԻ և այլ հիւանդութեանց դարմանման համար։

Ամեն օր, մայիս 15էն սեպտեմբեր 15. Թատրոն և Նուագահանդէս ի Գազինօ.—Երաժշտութիւն ի Բարք.— Ընթերցանութեան սրահ.—կանանց յատուկ սրահ.—Թղթախաղի, խօսակցութեան և գնդամուղի սրահներ։

ԱՂԵՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐ ՎԻՇԻ ԿԵՐԹԱՆ

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել ընկերութեան, Պուլվար Մոնմարթր, 8, ի Փարիզ։

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ

Օրէնսդրութեամբ երաշխաւորեալ ... ՀԱՄՊՈՒՐԿ

500.000 մարք կամ 625.000 Ֆրանքի

Մեծագոյն պարգևը կը տրուի ամենէս մեծ թիւը շահողին՝ Դրամագլխոց Մեծ-նոր վիճակահանութենէն, երաշխաւորեալ Համպուրկի կառավարութեան կողմէ։ Բայց ամէն պարագայի մէջ

1	մեծ պարգև	300000	մարք
1	»	200000	»
1	»	100000	»
2	»	75000	»
1	»	70000	»
1	»	65000	»
1	»	60000	»
1	»	55000	»
2	»	50000	»
1	»	40000	»
5	»	20000	»
3	»	15000	»
26	»	10000	»
56	»	5000	»
106	»	3000	»
253	»	2000	»
6	»	1500	»
756	»	1000	»
1237	»	500	»
33950	»	148	»
18991	»	300	200

150, 127, 100, 94, 67, 40, 20

Դրամագլխոց յոյժ կարևոր վիճակահանութիւնը, արտօնեալ բարձրագոյն իշխանութենէն ՀԱՄՊՈՒՐԿԻ, և երաշխաւորեալ Պետութեան ամբողջական ստացուածքով, 110,000 տոմսակ կը պարունակէ, որոց 55400ը ապահովապէս պիտի շահին։ Այս վիճակահանութեամբ շահելիք գրամագլուխը գրեթէ

13.000.000 ՖՐԱՆՔԻ ՈՍԿԵԴՐԱՄ

Այս դրամի վիճակահանութեան նպաստաւոր կարգադրութիւնն այն է, ... որ վերոյիշեալ ամեն մէկ 55,400 պարգևաց՝ ... կարգի պիտի բաժնուին ապահովութեամբ։

Առաջին կարգին գլխաւոր բաժինն է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը՝ 60,000 մարքի կը բարձրանայ, չորրորդը՝ 65,000 մարք, հինգերորդը՝ 70,000 մարք, վեցերորդը՝ 75,000 մարք, և եօթներորդը պատահարար 500,000 մարքի, բայց ամեն պարագայի մէջ 300,000—200,000 մարքի։

Ստորագրող առեւտրական տունը ներկայիս յարգանօք կը հրաւիրէ չահելու ըլլալ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ ԱՅՍ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ։

Հրամանները ... ամէն մէկու դրամները ... ամեն երկրաց ... ։

Առաջին կարգի վիճակահանութեան համար

1 բուն ամբողջ տոմսակը կ'արժէ	ֆռանք	7.50
1 բուն կէս տոմսակը կ'արժէ	,,	3.75
1 բուն քառորդ տոմսակը կ'արժէ	,,	1.90

Հետևեալ կարգերուն տոմսակներուն պարգևը և բոլոր պարգևներուն բաշխումը ու վիճակահանութեանց թուականները, վերյիշեալ ամեն պարագայի կրկին ... ։

... ։

574 01 յունիս 1893 Ն. Տ. 3—5

ՎԱԼԱՆԴԻՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Դրամատուն ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ, Գերմանիա

ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ՄԱԶ. ՆՈՐՈԳԻՉԸ

(MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Ճերմակ ընկած մազերուն գոյն, վերնիճ ու գեղ կուտայ։ Կը նորոգէ անոր կեանքը, ոյժը և աճումը։ Գլխու թեփը շուտ մը աներևոյթ կ'ընէ։ Իր անուշ հոտը առատ է ու հեշտալի։

"Մէկ չէշը կը բաւէ։" Այդ փորձը ունեցան ամէնքը որոնց մոխրագունած մազերը իրենց բնական գոյնին դարձան, և ճաղատ տեղերը մազով ծածկուեցան։ ... է ամենեւին չէան մը չըներ։ Թէ որ կ'ուզես թարմ մազ ունենալ և բոլոր կենացդ մէջ պահել, առանց ուշանալու շիշ մը ստացիր ՄԻՍԻՍ Ս. Ա. ԱԼԼԷՆԻ ... մազի նորոգիչէն. (MRS. S. A. ALLEN'S WORLD'S HAIR RESTORER.)

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). ... ։ Կը վաճառուի ամեն սափրիչներու, անուշ բուրագործներու և անուշահոտ դեղագործներու քով։

Մեծաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. Հ. Քիւչիւքեանի եղբարց քով, Եէնի Ճամի փողոց, 18, Պոլիս և ... Նիւքօմէ Թալոբըմ, Ղալաթիա փոքրաքանակ վաճառումն Բ. Հ. Քիւչիւքեան եղբարց քով, Պոլսոյ կամուրջին գլուխը, 17, և Բերայի Մեծ Փողոց, 158, Քանծիւք, բրիտանական դեղարանը և Իզմիրս, ... Մեծ Փողոց Բերա, 433։

ՏՊԱՐԱՆ

ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

Պատիւ ունի ազդարարել որգոյ հասարակութեան թէ՝ յետ այսուհետև յանձն կ'առնու ամեն լեզուաւ այլև այլ տպագրական գործեր, մաքուր միանգամայն չափաւոր գներով, որպէս պաշարանի վրայ հասցէներ, նամականիշներ, վաճառականական նամակներ, հարսանեաց հրաւիրագիրք, մահազդք և այլն և այլն. մասնաւորապէս վայրկենական այցաքարտք։ Պատուէրներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին ամենայն ճշդութեամբ։

Փափաքողք պէտք է դիմեն առ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ ի Նորաբակչէ խան, Ղալաթիա Կ. Պոլիս

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ուղղակի երթևեկ ... Լիվերբուլ և Արևելեան ...

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Ումպրիա	7718	Գաղալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պօթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Որանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավարիա	5587	Ալգիա	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	3.48	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մարգօ	1856
Շերպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՕԼԻ գործակալ Thomas C. Joly Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401

17

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերբուլ և Միջերկրական ծովու բանուկ ...

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Քանոպուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆերոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նեֆթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Թեբս	3000
Թէպս	3250	Լոգսօր	800
Մոկատտո	3250	Օլինթոս	800
Մարեոթիս	3250	Ակէպլ	700

Դիմել առ Ճ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ. Ուիթալ խան ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

292 31, ... Լիվըրբուլ

THE LANCASHIRE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՄԱՆՉԵՍԹՐ, ԱՆԳԼԻԱ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1852 — THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY — ՀԻՄՆԵԱԼ 1852

Դրամագլուխ Անգլ. Ոս.	3,000,000
91 դկ. 31ին աւանդ տրուած գմ.	1,771,006
1891 դեկ. 31ին պահեստ	1,362,953
Հասոյթ 1891ին	1,051,329

Այս ընկերութիւնը ընդդէմ հրդեհի կ'ապահովէ ամեն տեսակ շէնք, կահ, ապրանք, ի Պոլիս և ի շրջակայս, ինչպէս և նաւերու մէջ ապրանքներ, նաւահանգստին մէջ. վնասի առեն արագ և խղճամիտ վճարում։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ գործակալ, լուծեալ ընկերութեան, 1 և 2 ... Ղալաթիա։

Ձեղչեալ գներ Ներկայացուցիչ Ռ. Մ. ՊՈՆՏ (ՊՈՆՏ, ՍԷԼԼԸՐ ԵՒ ԸՆԿ.)

564

ՌՈՒԱՋՐՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երթեւեկ. Անվերս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի մէջ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԸՆԿ.

Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ	Անուանք	Թօնաժ
Ալզասօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիկօ	5500	Բանմէր	1700
Աբօլօ	5500	Կիգանօ	2200	Բլանիօ	1500
Արկօ	2300	Կօգօ	1300	Բօլօ	1000
Արիօսթօ	3000	Կրօմօ	2200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հերօ	2000	Րիալթօ	4400
Զօրոսթոս	2200	Հիդալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Գրասօ	2000	Հինզօ	7000	Րօլլօ	3000
Զիփֆոլօ	3800	Հումպէր	1200	Րօմէօ	3500
Տէլրօ	2500	Այակսօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիլէօ	2500	Ճէսօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամբօ	2100	Քէլլօ	2000	Սանդրինկօ	8200
Գանգօ	2000	Լորէնզօ	4200	Սարֆօ	2000
Գօթէ	2700	Լօռէնօ	2200	Սիլվիօ	2000
Ճիբրալթէր	5000	Լէօ	2000	Սօրէնթօ	4600
Գիլօ	5000	Լեօնարտօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլտըն Հորն	3100	Լիվըրնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիէգօ	2500	Մալթա	1500	Թօրիանօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարինօ	4300	Թրեվիզօ	900
Տօրօ	1800	Մարգէլլօ	6500	Ուրմաֆօ	5000
Տօռէնթէ	2100	Մէլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էկմոնտ	2600	Մուրիլօ	3100	Ինկօ	3600
Էմինօրսօ	3000	Նէրօ	2000	Զէլվերօ	1000
Էնէիթօ	3200	Օրլանտօ	3000	Շէֆֆիլտ	200
Էրասթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Շէլօ	200
Ֆալկօն	800	Օթրանթօ	4500	Զէրօ	140
Ֆլորա	700	Օգրա	2000	Ձօրէլլօ	120
Եռոբըլ Միպապ					8000
Էլդորատօ Միպապ					8000
Լէյթըն Միպապ					3000

Իւրաքանչիւր շոգենաւը, նաւապետ Ուադըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ կ'ըսպասուի յունիս 2ին։

... Դիմել առ Տ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՕՒԷՕ Գործակալք

293 Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՌՈՅԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒՌԱՆՍ ՔՈՐՓՈՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720 ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի	4.000.000
Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է »	35.000.000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քաղաքէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՉԻ կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ծ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պաղճէ Գափու, Մէյտանճըք սօքաք, Ուիթալ խան.

140

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան Երթեւեկութիւնք

Կլ. 17 29 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 9ին յետ միջօրէի.

Կէ. 18 30 Աղեքսանդրիոյ աշխարհի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէուսի ճամբով,

Կլ. 19 31 Սեւ ծովու սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

... 19/31 սուրհանդակ ... նաւահանգիստները մինչեւ ... , առաւօտեան ժամը 11ին։

... 20/1 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 9ին յետ միջօրէի.

... — Մայիս 18/30, ... նաւահանգիստները մեկնող ... ... մէջ պիտի հանդիպին Թրեբիզոն ... և Նովո-Ռոսիա գացող չոգենաւ...

2

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷՅԼ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Տարսիւէօն և Պաֆրասի մէջ ... ... բանուկ

«Սիրքասիա» շոգենաւը մայիս 30ին երեկոյեան ժամ 5ին (Ը. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստէն դէպ ի Պաթում, հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն։

«Մինկրելի» շոգենաւը, յունիս 6ին երեկոյեան ժամ 5ին Մարսիլիա պիտի ուղեւորի

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիա երկաթուղեաւ ... ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք

Բ. » 175

...

Նաւուղեւոր, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալութ ԹԻՄՈԹԷ ԸՐԳՈՒԼ

477 Ռուհանէ Միթէ Ֆրանսէ

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈՏԻ ՕՃԱՌԲԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ

Իփոփոսֆիդ ... ...

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԳՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նեւ-Եօրք։

Իւղին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան համ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իբօֆոսֆիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճղաձութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալարք ի Կ. Պոլիս, ՀԷՆՏԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԷՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1893, մինչեւ գնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒՌԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	8	62	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50		
	Առաւօտ										Իրիկուն														
	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.
Կ. Պոլիս ...	6 10	6 30	7 00	7 30	8 56	9 27	10 ...	10 30	11 ...	11 45	1 30	2 ...	2 34	3 ...	4 ...	4 30	5 ...	5 30	6 ...	6 33	6 57	7 30	7 45	...	...
Գում-գափու ...	6 20	6 46	7 09	7 49	9 05	9 37	10 11	10 39	11 09	11 55	1 41	2 9	2 44	3 10	4 11	4 43	5 11	5 43	6 11	6 44	7 07	7 46	7 54	...	...
Եէնի-գափու ...	6 24	...	7 13	7 46	9 0.	9 41	...	10 43	...	11 59	1 45	2 13	2 48	3 14	4 15	4 47	5 15	5 47	6 15	...	7 11	...	7 58	...	...
Տաւուտ փաշա ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա ...	6 30	...	7 19	7 52	9 15	9 47	...	10 49	...	12 05	1 51	2 19	2 54	3 20	4 21	4 54	5 22	5 54	6 22	..	7 17	...	8 4	...	...
Եէտի-գուլէ ...	6 35	7 04	7 26	8 10	9 20	9 52	10 20	10 54	11 18	12 09	1 57	2 22	3 ...	3 33	4 27	5 ...	5 28	5 59	6 29	6 53	7 22	7 58	8 7	...	...
Մագրիգիւղ ...	6 49	7 18	7 41	8 22	9 32	10 03	10 32	11 05	11 30	12 09	2 10	...	3 13	...	4 40	5 14	5 44	6 10	6 45	7 4	7 34	8 12	...	...	...
Այ Ստեֆանօ ...	...	7 32	7 51	8 32	9 42	...	10 42	...	11 44	12 19	2 20	...	3 23	...	4 50	...	5 54	...	6 56	7 44	8 22	...	...	...	...
Քիւչիւք Չէք. ...	...	7 42	...	...	...	...	...	...	11 54	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 06	...	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒՌԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	49	61			
	Առաւօտ										Իրիկուն														
	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.	ժ.վ.
Քիւչիւք Չէք. ...	5 53	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	12 45	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 07	...	...	...
Այ Ստեֆանօ ...	6 05	7 02	...	...	8 11	8 52	9 53	...	10 58	...	...	12 57	...	2 58	...	3 55	5 01	...	...	6 27	...	7 22	8 01	...	...
Մագրիգիւղ ...	6 17	7 16	7 40	...	8 25	9 06	10 06	10 40	11 05	11 29	12 40	1 10	...	3 11	...	4 09	5 14	5 42	6 15	6 43	7 11	7 44	8 14	...	...
Եէտի-գուլէ ...	6 33	7 28	7 55	8 12	8 38	9 19	10 19	10 53	11 17	11 42	12 52	1 23	2 27	3 24	3 54	4 25	5 30	5 55	6 31	6 54	7 35	8 07	8 30	...	...
Սամաթիա ...	6 37	7 33	...	8 16	...	9 24	10 24	10 57	11 21	11 46	12 57	1 28	2 31	3 29	3 58	4 29	5 34	6 02	6 35	6 58	7 38	...	...	...	...
Տաւուտ փաշա ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի-գափու ...	6 43	7 39	...	8 22	...	9 30	10 30	11 03	11 27	11 52	1 03	1 34	2 37	3 35	4 04	4 35	5 40	6 08	6 41	7 04	7 43	...	...	...	...
Գում-գափու ...	6 48	7 44	8 04	8 28	8 48	9 35	10 38	11 08	11 33	11 58	1 08	1 38	2 42	3 41	4 08	4 39	5 46	6 11	6 45	7 08	7 53	8 23	8 39	...	...
Կ. Պոլիս ...	6 56	7 52	8 12	8 36	8 56	9 43	10 46	11 16	11 41	12 06	1 16	1 46	2 50	3 49	4 16	4 47	5 54	6 22	6 53	7 16	8 01	8 32	8 47	...	...

Զոյգ ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք 61 և 62 թիւ կառախմբոց մէջ միայն կ'ընդունուին.

Ցնոր տնօրինութիւն, թիւ 8, 9, 10, 13, 38, 41, 42 և թիւ 45 կառախումբերը միայն վայրկեան մը կանգ պիտի առնուն ի Զէյթունպուրնու։

1